“การเป็นอยู่ในมลายู” และ “มนุษย์คนแรกของโลก”*

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์

บทความจากตู้หนังสือฉบับนี้ประกอบด้วยบทความ 2 เรื่อง เรื่องหนึ่งคือ คำปาฐกถา “การเป็นอยู่ในมลายู” เรื่องที่สองคือ “มนุษย์คนแรกของโลก” ของอำมาตย์เอกพระยาสมันตรัฐบุรินทร์(พ.ศ. 2414-2506) ชื่อเดิม ตุ๋ย บินอับดุลล่าห์ บุตรคนที่12 ของหลวงโกชาอิศหาก (เกิด บินอับดุลล่าห์) และนางเลี้ยบ บินอับดุลล่าห์

ในวัยเยาว์ พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ได้เข้าศึกษาเล่าเรียนหนังสือไทย ณ สำนักศึกษาวัดบางลำภูล่าง (วัดเศวตฉัตร) ธนบุรี จนอ่านออกเขียนได้ ต่อจากนั้นได้ศึกษาภาษามลายูและการอบรมทางลัทธิศาสนาที่บ้านสืบประเพณีของบิดาซึ่งรับราชการอยู่ในตำแหน่งกรมท่า ล่ามมลายู ทำหน้าที่ติดต่อกับชาวต่างประเทศผู้มาทำการค้าขายกับกรุงสยาม จึงเป็นที่รู้จักคุ้นเคยกับบรรดาเจ้าประเทศราช มหารายาและสุลต่านทางมลายูเป็นอย่างดี ต่อมาพญาเมืองเปอรลิศได้ออกปากขออุปการะเลี้ยงดูพระยาสมันตรัฐบุรินทร์ซึ่งขณะนั้นอายุ 8 ขวบ เพราะเห็นว่ามีบุคลิกคลองแคล่ว เฉลียวฉลาด หลวงโกชาอิศหากไม่ขัดข้อง พระยาสมันตรัฐบุรินทร์จึงไปอยู่กับพญาเมืองเปอรลิศจนย่างเข้าวัยหนุ่ม และได้ขอตัวกลับมายังกรุงเทพฯ เมื่อพญาเปอรลิศสิ้นบุญแล้ว

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์เข้ารับราชการครั้งแรกในตำแหน่งล่ามมลายู สังกัดกระทรวงกลาโหม เมื่ออายุ 18 ปี และได้เลื่อนตำแหน่งเป็นล่ามมลายูมณฑลปัตตานีเมื่อ พ.ศ. 2439 เป็นนายอำเภอเบตง (พ.ศ. 2441) ปลัดเมืองสตูล (พ.ศ. 2455) และผู้ว่าราชการจังหวัดสตูลในปี 2457

---

* คัดจาก *ประวัติและเรื่องน่ารู้ของพระยาสมันตรัฐบุรินทร์* หนังสือแจกในงานพระราชทานขอขมาศพอำมาตย์เอกพระยาสมันตรัฐบุรินทร์ ทอ. ทช. ภปร. 2 ณ สุสานอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดสตูล วันที่ 26 ตุลาคม 2506 หน้า 74-108. พระนคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2507.

ต่อมา พ.ศ. 2476 ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนแรกของจังหวัดสตูล ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลของพลเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา พ.ศ. 2478 เมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ พ.ศ. 2480 พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี สั่งราชการ กระทรวงมหาดไทย และได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในปี 2491

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์เป็นนักปกครองที่ดี เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของราษฎร ส่งเสริมให้ประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำการประมง ส่งเสริมการปลูกกาแฟ พริกไทย ขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เป็นข้าราชการตัวอย่างที่ทำการตรวจราชการที่ดี และเป็นแบบอย่างที่ยึดถือมาถึงปัจจุบัน

ในด้านการศึกษา ได้ขยายโรงเรียนประถมศึกษาไปตำบลต่าง ๆ เร่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เล็งเห็นโรงเรียนควรมีเนื้อที่มากจะสะดวกในการเรียนการสอนการเกษตร แก้ไขความเชื่อผิดที่ว่าชายหญิงเรียนร่วมกันจะเป็นบาป เป็นบิดาการประถมศึกษาเมืองสตูล

ในด้านคมนาคม สร้างถนนสายสำคัญ ถนนสายเกาะนก สายฉลุง สายบ้านท่าจีน บ้านเกตรี อำเภอ ละงู ถึงอำเภอทุ่งหว้า

นอกจากนั้นยังดำเนินการตั้งศาลาดาโต๊ะยุติธรรมขึ้นมาเป็นครั้งแรก เมื่อเห็นว่ามุสลิมมีปัญหามากเรื่องมรดกทรัพย์สิน

คำปาฐกถา "เรื่องการเป็นอยู่ในมลายู"

ท่านผู้ฟังทั้งหลาย

ข้าพเจ้ามาพูดกับท่านในวันนี้ ก็เพื่อจะเล่าความเป็นอยู่ในมลายูซึ่งได้ติดต่อดินแดนตอนภาคใต้ของประเทศของเรา ตั้งแต่สมัยอดีตและปัจจุบันให้ท่านฟังเพื่อสดับสติปัญญา เป็นความรู้แก่ท่านผู้ที่จะได้ไปเที่ยวในแหลมมลายูนี้ แต่ข้าพเจ้าจะขอพูดแบ่งออกเป็นตอน ๆ เพื่อที่จะให้ท่านผู้ฟัง ทั้งหลายได้เข้าใจง่ายดียิ่งขึ้น ในต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะขอพูดความเบื้องต้นของแหลมนี้ให้ท่านทราบเสียก่อน และในตอนต่อไปจะได้พูดเป็นจังหวัด ๆ ไป

ความเบื้องต้น

การเรื่องเมืองมลายูนี้ ข้าพเจ้าได้ตรวจรวบรวมมาในหนังสือมลายูเก่า ๆ รวมมากเล่มด้วยกัน ได้ความปรากฏว่า เมื่อ พ.ศ. 734 (ค.ศ. 191) แหลมมลายูนี้ยังไม่เป็นบ้านเมือง จำพวกคนที่มีบนแหลมนี้มีอยู่ 4 จำพวก

จำพวกที่ 1 เรียกว่า กาฮาซี จำพวกนี้มีผิวเนื้อดำ ตาโปนขาว ผมหยิก ร่างกายสูงใบหน้าบาน ๆ ฟันแหลม ชอบกินเนื้อสัตว์และเนื้อคน มีนิสัยดุร้ายมาก ซึ่งไทยเราเรียกว่า ยักษ์

จำพวกที่ 2 เรียกว่า ซาไก ผมหยิกดำ ตาโปนขาว ริมฝีปากหนา จำพวกนี้ไม่ดุร้าย อยู่แห่งใด ชุมนุมกันเป็นหมู่ ทำพะเพิงเป็นที่อาศัย

จำพวกที่ 3 เรียกว่า เซียมัง คล้ายกันกับพวกซาไก แต่พวกนี้ชอบอยู่บนภูเขาสูง ๆ

จำพวกที่ 4 เรียกว่า โอรังลาโวด (ชาวน้ำ) อาศัยตามเกาะและชายทะเล มีเรือเป็นพาหนะ เที่ยวเร่ร่อนไม่อยู่เป็นที่

ในสี่จำพวกนี้เป็นพวกคนเถื่อน โดยธรรมชาติเดิมแหลมมลายูสมัยนั้นเรียกว่า "สะการามาเซ็น" สะการา แปลว่า ทะเล มาเซ็น แปลว่า ทะเลเค็ม

ต่อมามีเจ้าชายองค์หนึ่งเป็นชาวฮินดูสถาน ได้มาปกครองยะวา ใช้ภาษาสันสกฤต

"... ต่อมามีเจ้าชายองค์หนึ่งเป็นชาวฮินดูสถาน ได้มาปกครองยะวา ใช้ภาษาสันสกฤต และนับถือศาสนาฮินดู โดยเจ้าฮินดูสถานองค์หนึ่งได้นำเข้ามาในประเทศยะวา และแพร่หลายออกไปมาก จนเป็นเหตุให้ชาวยะวาทั้งหลายถือธรรมเนียมแบบฮินดู โดยพวกยะวาได้แตกแยกกัน ยกครอบครัวข้ามฟากมาอยู่ตามเกาะและแผ่นดินต่าง ๆ แถวฝั่งสะการามาเซ็นมากขึ้น การยกข้ามฟากชนิดนี้ ตามภาษาสันสกฤตเรียกว่า มลายู..."

และนับถือศาสนาฮินดู โดยเจ้าฮินดูสถานองค์หนึ่งได้นำเข้ามาในประเทศยะวา และแพร่หลายออกไปมาก จนเป็นเหตุให้ชาวยะวาทั้งหลายถือธรรมเนียมแบบฮินดู โดยพวกยะวาได้แตกแยกกัน ยกครอบครัวข้ามฟากมาอยู่ตามเกาะและแผ่นดินต่าง ๆ แถวฝั่งสะการามาเซ็นมากขึ้น การยกข้ามฟากชนิดนี้ ตามภาษาสันสกฤตเรียกว่า *มลายู* ต่อมาการยกข้ามฟากของชาติยะวามาอยู่ในสะการามาเซ็นก็ทวีมากขึ้นถึง พ.ศ. 1024 (ค.ศ. 481) นามแผ่นดินสะการามาเซ็นก็สูญไป เลยได้ชื่อเลื่องลือขึ้นใหม่ว่าแผ่นดินมลายู พวกนี้ได้พาเอาธรรมเนียมและศาสนาฮินดูติดมาใช้ผสมกับพวกชาวน้ำเกิดเป็นชาติมลายูและมีจำนวนมากขึ้น จนมีข่าวเลื่องลือขึ้นมาทางทิศเหนือว่ามีจำนวนพวกมลายูอยู่ทางทิศใต้มาก ชาวไทยข้างเหนือได้ยกพวกมากระทำการรุกราน และตั้งถิ่นฐานอยู่กับชาวน้ำในแหลมมลายูนั้นด้วยก่อนแล้วเป็นอันมาก และยังมีอีกหลายพวก เช่น พวกที่ลงไปจากเมืองตะนังซารี (ตะนาวศรีในพม่า) และจากเมืองซีดู (มอญ) ได้บุกรุกเข้าไปตั้งถิ่นฐานและได้นำแบบธรรมเนียมของตนเข้าไปสู่มลายูด้วย ยังมีพวกจามซึ่งรุกรานเข้ามาทางทิศตะวันออก และผสมอยู่ด้วยพวกนี้เป็นอันมาก พวกเหล่านี้ได้แยกชุมนุมกันอยู่เป็นพวก ๆ และได้เลือกพวกของตัวที่สามารถขึ้นเป็นหัวหน้าทุก ๆ พวก บรรดาหัวหน้าเหล่านี้ในสมัยนั้นเรียกว่า *ตันดะระมา* แปลว่าท่านผู้ดำรงอำนาจอิสระ ต่อมาเปลี่ยนเรียกหัวหน้าพวกนี้ว่า *ตวนปาระกาซา* แปลว่าท่านผู้ทรงพละ ต่างพวกต่างก็บำรุงอำนาจและการทำมาหากินของพวกนั้นเจริญขึ้น ตั้งถิ่นฐานแพร่หลายออกไป ในสมัยนั้นได้เกิดการทำเหมืองแร่ ครั้งนั้นไทยได้ชื่อเสียงโด่งดังว่าเป็นผู้ชำนาญในการทำเหมืองแร่ พวกไทยได้รุกรานเพิ่มเติมแพร่หลายมากขึ้นทุกที ในสมัยนั้นบรรดาพวกต่าง ๆ ซึ่งยกเข้ามาตั้งในดินแดนแหลมมลายูนี้แล้ว ต่างกระทำการรบราฆ่าฟันกับพวกชาวป่าในถิ่นเดิมดังได้กล่าวแล้วในข้างต้นนั้นเป็นส่วนมาก จนเป็นเหตุให้พวกชาวป่าเหล่านี้หายสาบสูญไปเสียโดยมาก ยังคงเหลืออยู่แต่พวกซาไกเซียมัง อยู่ตามยอดเขาสูง ๆ เมืองต่าง ๆ ในแหลมมลายูนี้ โดยมีปริมาณ 4,000-5,000 คน ส่วนพวกชาวน้ำก็ยังเหลืออยู่แต่เป็นจำนวนน้อย เที่ยวเร่ร่อนอาศัยอยู่ตามเกาะในแถบมลายูและภูเก็ต และในจังหวัดสตูลบ้าง ส่วนพวกกาฮาซีนั้นหายสาบสูญพันธุ์เสียทีเดียว

ในสมัยนั้นปรากฏว่าบรรดาพวกที่ตั้งกันอยู่เป็นชุมนุมเหล่านี้ ล้วนแต่มีการหากินไป

ในทางทำการเป็นโจรสลัด ทำการปล้นสดมภ์ แย่งชิงพ่อค้าบรรดาที่นำเรือค้าขายไปมาในระหว่างยะลา พม่า อินเดีย จีน ไทย และ ญี่ปุ่น

คนป่าชนิดซาไกในสหรัฐมลายูทั้งสิ้นที่ได้สำรวจใหม่เมื่อ พ.ศ. 2474 (ค.ศ. 1931) มี จำนวนคนซาไกทั้งสิ้น 22,900 คน แยกออกได้ดังนี้

1. เมืองเประมี	7,601	คน
2. เมืองสลางอ	973	คน
3. นาครีซาปีลัน	698	คน
4. ปาหัง	13,628	คน

บรรดาชนชาวซาไกเหล่านี้ ยังหาถือลัทธิศาสนาใดไม่ คงถือผีสางอยู่ตามลัทธิของเขา ในบัดนี้พวกคณะนักบุญอิสลามในแหลมมลายู ได้ร่วมมือทำนุบำรุงให้คนป่าเหล่านี้นับถือศาสนาอิสลาม ได้เริ่มตั้งโรงเรียนให้การศึกษา และรับเอาชายหนุ่มของชาวป่าเหล่านี้มาสั่งสอนการศาสนา แล้วขยายออกไปตามชนบทที่เขาอาศัยอยู่

พวกชาติมลายูนี้ได้ตรวจดูพงศาวดารและประวัติศาสตร์ในภาษามลายูต่าง ๆ หลายเล่ม ก็ไม่ได้ความชัดว่ามลายูเดี๋ยวนี้สืบมาแต่ชาติใดแน่ เป็นแต่ความสันนิษฐานของผู้เขียนประวัติเหล่านี้ทั้งนั้น แต่อย่างไรก็ดี สรุปความว่าชาติมลายูนี้มาจากโอรังลาโวดคือชาวน้ำเป็นแน่นอน ผสมกับพวกต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว

ชาวน้ำตามประวัติศาสตร์แหลมมลายูกล่าวว่ามาจากแหลมอินโดจีน แต่ความสันนิษฐานของข้าพเจ้าเท่าที่ได้ตรวจจากหลักฐานต่างมาแล้วนั้น ชาวมลายูนี้มาจากชาวน้ำผสมกับชาติไทยเพราะเหตุว่าการที่มนุษย์มาผสมกับชาวน้ำนี้ก็ได้มีชาติไทยทางเมืองละโค ชุมพร ไชยา ได้รุกรานลงมาก่อนชาติอื่น ๆ แล้วมีชาติยะวามาภายหลัง จึงได้มีชาติอื่น ๆ มาผสมด้วย จริงอยู่มลายูได้ชื่อว่ามลายูจากการข้ามฟากของชาติยะวานั้นก็ได้ชื่อเมื่อภายหลัง แต่ชาติไทยได้เข้าไปสมสู่อยู่ด้วยประมาณ 1,000 ปีมาแล้ว จนปรากฏตามประวัติศาสตร์แหลมมลายู ซึ่งว่าด้วยเมืองปาหัง และหนังสือ *สะยะระห์มลายู* ว่าชาติไทยได้มาเป็นเจ้าเมืองปาหัง และมาตั้งเมืองปัตตานีเมื่อครั้งยังเป็นสะการามาเซ็นอยู่ดั้งเดิม เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่าชาติมลายูนี้มีโลหิตไทยอยู่มากกว่าชาติอื่นในขั้นต้น

ในสมัยเดียวกันนี้ ในหนังสือ *สะยะระห์มลายู* ว่าเมืองไทยหนึ่งซึ่งมีนามว่าสะหะรันนาวีเป็นเมืองใหญ่ มีหัวเมืองทางทิศใต้ขึ้นอยู่ทั้งหมด เจ้าผู้ปกครองได้ทราบว่าเมืองปาซี (คือเมืองอาแจในเกาะสุมาตราเดี๋ยวนี้) เป็นเมืองมั่งคั่งสมบูรณ์อยู่ในดินแดนสุมาตรามีพระทัยใคร่จะแผ่อำนาจปกครองให้ถึงสุมาตราจึงได้ปรึกษาขุนนางทั้งปวง มีขุนนางผู้ใหญ่คนหนึ่งชื่อ อุยญาดีจู (ออกญาเดโช) รับอาสาจะไปจับเจ้าสุมาตรามาถวาย ก็ได้รับพระราชทานทหาร 4,000 คน เรือร้อยลำ เมื่อถึงสุมาตราออกญาเดโชก็ได้ใช้อุบายทำหีบ 4 ใบ เป็นเครื่องบรรณาการ แล้วบรรจุนายทหารคนสำคัญไว้หีบละ 1 นาย พร้อมด้วยอาวุธ ออกญาเดโชก็เข้าไปเฝ้าเจ้าสุมาตราเพื่อถวายพระราชสาส์นพร้อมด้วยหีบบรรณาการ เมื่อเจ้าสุมาตราออกมารับแขกเมือง ก็ไขหีบให้ทหารทั้ง 4 ออกมามีอาวุธครบมือทำการจับเจ้าสุมาตรา เสนาข้าราชการจะเข้าทำการต่อสู้ก็ไม่กล้า โดยเกรงออกญาเดโชจะฆ่าเจ้าสุมาตราเสีย ออกญาเดโชจึงได้นำเจ้าสุมาตรามาถวายเจ้าผู้ครองเมืองสะหะรันนาวีมีนามว่าเจ้าบูบัญชา แต่ลงนามในอักษรสาส์นถึงเจ้าสุมาตราว่าเจ้าวะดี เข้าใจว่าจะเป็นครั้งกรุงสุโขทัย

ครั้งแผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงหรือพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และในประวัติศาสตร์แหลมมลายูบอกไว้ว่า เมื่อ ค.ศ. 1259 (พ.ศ. 1802) เกิดสงครามระหว่างชาติไทยกับชาติจาม ชาติจามแพ้ถอยหนีกลับไป ไทยได้เมืองละโคว์ (นครศรีฯ) ไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่นั้นมาพวกจามหรือจำปาก็หมดสูญไปจากมลายู ตอนนี้จะแลเห็นได้ว่าไทยเราได้แผ่อำนาจลงมาปกคลุมแหลมมลายูทั้งหมดตลอดไปจนถึงสุมาตราด้วย

ตามที่ข้าพเจ้าพูดมานี้ ข้าพเจ้าได้พูดตามที่อ่านพบในหนังสือมลายูและประวัติ

ทีนี้จะขอย้อนกล่าวกลับขึ้นไปให้ผู้ฟังทั้งหลายเห็นชัดว่า ในการที่ชุมนุมพวกเหล่านี้ตั้งกันอยู่เป็นพวก ๆ ในแหลมนี้ ที่ไหนบ้างนั้นจะได้เป็นเครื่องทำความเข้าใจให้ผู้ฟังเข้าใจดีขึ้น การที่ชุมนุมเหล่านี้ตั้งอยู่ในสมัยนั้นซึ่งเป็นที่ขึ้นชื่อลือนาม คือ

1. ตำบลกอละฮา รวมอยู่ 4 แม่น้ำ คือเมืองไทรบุรีเดี๋ยวนี้

2. ตำบลมะระวัส คือเมืองเประเดี๋ยวนี้

3. ตำบลตะมะเซะ คือสิงค์โปร์และยะโฮร์เดี๋ยวนี้

4. ตำบลปาหัง

5. ตำบลตรังกานู

6. ตำบลกลันตัน

7. ตำบลบะตานี (ปัตตานีเดี๋ยวนี้)

ชุมชนดังกล่าวนี้เป็นชุมชนใหญ่มีชื่อเสียง นอกจากนั้นยังมีชุมชนเล็ก ๆ น้อย ๆ ในระหว่างนี้อีกมาก บรรดาพวกทั้งหลายเหล่านั้นในขณะนั้นนับถือศาสนาฮินดูทั้งสิ้น ส่วนขนบธรรมเนียมที่ใช้กันอยู่ในสมัยเหล่านี้นั้นเป็นกันอยู่หลายอย่าง ตามความถนัดของพวกชาตินั้น คือ ยะวา จาม มอญ ไทย และภาษาที่ใช้ก็ปนเช่นเดียวกัน ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป เพื่อให้ผู้ฟังทั้งหลายทราบเค้าความตามประวัติการณ์ของเมืองต่าง ๆ เหล่านี้เป็นลำดับไป

ควรจะกล่าวไว้ให้ทราบเสียในที่นี้ด้วยว่าชาติมลายูนั้น เป็นชาติที่มีความกล้าหาญมีนิสัยเป็นนักรบเชี่ยวชาญทางทะเล อาวุธที่ใช้กันอยู่ในการทำสงครามนั้น นอกจากอาวุธที่ทราบกันอยู่แล้ว ยังมีอาวุธและเครื่องอุปกรณ์การสงครามเกิดใหม่ที่ทันสมัยเวลานั้นซึ่งนับว่าเป็นอาวุธที่ได้นำชัยชนะ ในการทำสงครามมาแล้ว จะได้นำมากล่าวในที่นี้ให้ท่านทราบไว้ด้วย

ครั้งที่ 1 คราวมะละกาปราบจอมสลัดใหญ่ชาวมันตัน เกาะสุมาตรา เมื่อ พ.ศ. 1921 มะลากาปราชัยฝ่ายโจรสลัด โดยพวกโจรสลัดใช้อาวุธมันตัน ใช้อาวุธไม้ซางเป่าลูกดอกอาบยาพิษ *อีโป๊ะ* พลรบมะละกาเสียหายต้องถอยกลับเข้าเมือง เพราะเหตุว่าพวกโจรสลัดระดมยิงลูกดอกมาจากระยะไกล ฝ่ายมะละกาไม่สามารถจะเข้าประชิดใช้อาวุธสั้นได้และไม่มีเครื่องป้องกัน การรบครั้งนี้เป็นการรบทางเรือ

ครั้งที่ 2 ในวันรุ่งขึ้น ฝ่ายมะละกาได้จัดทัพกระบวนยุทธใหม่ ออกไปทำสงครามกันอีก บรรดาเรือรบมีแผงป้องกันลูกดอกเป็นเกราะ และยังมีอุปกรณ์การรบที่ทันสมัยขึ้นอีกอย่างหนึ่ง เรียกว่าสมอเหาะหรือสมอบิน ในครั้งนี้เมื่อฝ่ายมะละกา ได้ปะทะกับพวกสลัดพวกสลัดก็ได้ใช้ลูกดอกยิงอย่างเมื่อก่อนมะละกาใช้แผงเกราะป้องกันเข้าประชิดกับเรือข้าศึกได้ในระยะพอควร แม่ทัพมะละกาได้สั่งให้เหวี่ยงสมอเหาะ เรือรบทุกลำก็ได้เหวี่ยงสมอเหาะนั้นไปยังเรือข้าศึก แล้วก็ก้วานเชือกเหนี่ยวเอาเรือข้าศึกติดพันไว้ได้ ฝ่ายข้าศึกตกใจเสียขวัญ โดยไม่ทันรู้สึกตัวว่าจะมีอะไรมา ฝ่ายมะละกาใช้อาวุธนี้มีผลจับพวกโจรสลัดกองหน้าไว้ได้ทั้งหมด ส่วนกองอื่นแตกหนีไป

ครั้งที่ 3 เกิดมีการใช้อาวุธขึ้นอีกอย่างหนึ่ง เรียกว่าธนูไฟ ธนูไฟนี้จอมสลัดใหญ่ชื่อดาโต๊ะ เลลามดา อายุ 16 ปี เป็นบุตรดาโต๊ะ จันจานู จอมสลัดที่มีชื่อเสียง ซึ่งตั้งอยู่ที่ช่องใหญ่เกาะลังกาวี ได้ใช้เข้าทำการจับเรือกำปั่นใหญ่ชาวอินเดียที่หน้าเมืองไทรบุรี เมื่อเวลาสลัดทั้งหลายเข้าล้อมเรือกำปั่นชาวอินเดียนั้น พลเรือของชาวอินเดียเข้าอยู่ภายในที่กำบังภายใต้ดาดฟ้าทั้งหมด เตรียมอาวุธต่อสู้พร้อม จอมสลัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีทางจะขึ้นเรือได้ จึงได้สั่งให้พลสลัดระดมยิงธนูไฟขึ้นไปบนดาดฟ้าและในเรือเป็นอันมาก จนเกิดเพลิงไหม้ใบและดาดฟ้าเรือขึ้น พวกอินเดียยอมแพ้ พวกสลัดก็เข้าจับเรือพวกอินเดียได้ทั้งหมด ธนูไฟนี้ก็อย่างธนูธรรมดาที่ใช้หรือเห็นกันอยู่ทั่วไปในเวลานั้น และเดี๋ยวนี้ แต่ที่ปลายธนูนั้นใช้เชื้อเพลิง โดยใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงจุดไฟยิงขึ้นไป นับว่าอาวุธและเครื่องอุปกรณ์การสงคราม 3 อย่างนี้ เป็นอาวุธชนิดใหม่ที่เกิดขึ้นทันสมัยในเวลานั้น ต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะได้กล่าวถึงประวัติเป็นเมือง ๆ ต่อไป

สิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นเกาะน้อยที่ติดอยู่กับปลายฝั่งที่สุดของแหลมมลายู ซึ่งมีช่องเรียกว่า ช่องสลัด ในเวลานั้นมีแต่พวกชาวน้ำและชาวมลายูอาศัยอยู่ หากินในทางการเป็นโจรสลัด พ.ศ. 1753 (ค.ศ. 1250) มีเจ้าชายองค์หนึ่งชื่อซังนีลาอุตามา เป็นโอรสของพระเจ้าบันตัน (คือเมืองบลิบังที่เกาะสุมาตรา) พร้อมด้วยบริพารลงเรือมาทำการล่าสัตว์ตามเกาะต่าง ๆ เห็นมีทิวเกาะแห่งหนึ่งจึงถามพวกข้าทาสบริพารว่านั่นแผ่นดินอะไร มีมนตรีคนหนึ่งชื่อ อินดราปูปา ทูลว่า นั่นแหละคือปลายแผ่นดินใหญ่แห่งตะมะเซะ เจ้าชายองค์นั้นก็เลยสั่งให้เรือเบนหัวมายังฝั่งเกาะปลายผืนแผ่นดินใหญ่ตะมะเซะนั้น เมื่อเข้าใกล้จะถึงเกาะ เห็นสัตว์ชนิดหนึ่งยืนอยู่บนหาดทราย จึงถามข้าทาสบริพารว่านั่นสัตว์อะไร ข้าทาสบริพารคนหนึ่งทูลว่า ตามคนเฒ่าคนแก่บอกว่านั่นแหละสิงงา(สิงโต) แล้วสัตว์นั้นก็เดินเข้าป่าหายไป เจ้าชายก็แวะเข้าเกาะนั้นตรวจดูเห็นเป็นที่ตั้งชัยภูมิดี จึงได้สั่งให้สร้างเมืองที่เกาะนั้น ได้นามเมืองตามสัตว์นั้นว่าสิงงาโปรา ต่อมาเกาะช่องสลัดนี้ก็ได้ชื่อว่าเกาะสิงงาโปรา เมื่อเจ้าชายซังนีลาได้ตั้งเมืองเสร็จแล้ว มนตรีก็ได้จัดการอภิเษก เปลี่ยนพระนามใหม่ว่าพระเจ้าศรีตรีบวน

ต่อมาเมืองสิงงาโปราเป็นเมืองใหญ่ขึ้นด้วยพระเจ้าศรีตรีบวนทรงปราบปรามสลัดทางด้านนี้เรียบราบไป พ่อค้าพาณิชย์เมืองจีน อินเดีย ไทย จำปา ได้มาทำการค้าขายมากขึ้น เมืองสิงงาโปราก็เจริญรุ่งเรือง มีข่าวเล่าลือไปทุกแห่ง พระเจ้าศรีตรีบวนก็ได้ทรงทำนุบำรุงเมืองสิงงาโปราให้มั่งคั่งสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในเวลานั้นปรากฏว่าเมืองสิงงาโปราหรือสิงคโปร์ ได้ทำการติดต่อกับพระเจ้ากลิงทางอินเดียเป็นอันดี การค้าขายระหว่างชาวกลิงกับสิงคโปร์เจริญขึ้น พระเจ้าศรีตรีบวนแต่งให้มหาฮินดราบูปาขุนนางผู้ใหญ่ ไปขอธิดาเจ้ากาลิง ชื่อพระนางดีราบันจาดี ให้กับโอรสชื่อรายากะจิบาซาร์ ก็ได้อภิเษกกันตามประเพณี ต่อมาพระเจ้าศรีตรีบวนถึงแก่อสัญกรรม รายากะจิบาซาร์โอรสคนใหญ่ได้ครอบครองราชสมบติเป็นเจ้าสิงคโปร์ มนตรีก็จัดอภิเษกเปลี่ยนพระนามใหม่ว่า พระเจ้าศรีปะการำวีรา

ขณะนั้นทางเกาะยะวามีเมืองใหญ่อยู่เมืองหนึ่งมีนามว่า หมันทยาปาเฮด ในเรื่อง

อิเหนา เรียกว่า หมันทยา เจ้าผู้ครองได้ทราบว่าเจ้าสิงคโปร์อันนับเนื่องเป็นพระประยูรวงศ์ปกครองบ้านเมืองมีความเจริญมั่นคงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยกำลังและอำนาจ จึงได้แต่งให้ขุนนางผู้ใหญ่มาเจริญทางราชไมตรี ต่างฝ่ายต่างก็ดำรงความเป็นมิตรภาพต่อกันเป็นอย่างดี แต่ต่อมาภายหลังสองเมืองนี้เกิดบาดหมางกันขึ้น พระเจ้าหมันทยาจึงเกณฑ์เรือรบ 100 ลำ กับเรือช่วยรบอีกเป็นจำนวนมาก ตั้งให้ขุนนางผู้ใหญ่ชื่อ ตะมังวิรายาเป็นแม่ทัพยกมาตีเมืองสิงคโปร์เป็นทัพใหญ่ พระเจ้าศรีปะการาวีราต่อสู้เป็นสามารถ ทัพหมันทยาปาเฮดจะเอาชนะได้ไม่ ก็เลิกทัพกลับไป ต่อมาไม่ช้าพระเจ้าศรีปะการาวีราก็ถึงอสัญญกรรม รายามูดารโอรส ก็เป็นเจ้าสิงคโปร์มีนามว่าพระเจ้าศรีรานาวิกรมได้ทำนุบำรุงบ้านเมือง และจัดการปกครองเจริญขึ้น ต่อมาถึงอสัญญกรรม โอรสองค์โตได้เป็นเจ้าเมืองสิงคดปร์ต่อมา มีพระนามว่าศรีมหารายา ได้ครองราชสมบัติเป็นปกติสุขสืบมาจนถึงอสัญญกรรม

โอรสองค์ใหญ่ได้เป็นเจ้าสิงคโปร์แทน มีพระนามว่าอิสกันดาร์ มีมนตรีคนหนึ่งชื่อซังระจูนาตาปา มีความแค้นใจว่าเจ้าสิงค์โปร์ได้ฆ่าบุตรีของตนตาย จึงได้คิดกบฏมีหนังสือลับไปยังเจ้าหมันทยา ให้ยกทัพมาตีเมืองสิงคโปร์ เจ้าหมันทยารู้สึกยินดี จึงจัดกองทัพเรือ 300 ลำ กับเรือช่วยรบอีกเป็นจำนวนมาก พล 2 แสน มาตีสิงคโปร์แตก เมื่อราว พ.ศ. 1920 (ค.ศ. 1327) รวมเวลาที่สิงคโปร์เป็นอิสรภาพอยู่ 115 ปี มีเจ้าผู้ครองนคร 5 องค์ หมันทยาตีคราวนั้นได้ 7 เมือง คือสิงคโปร์ ปาหัง กะลัง เกตาร์ กลันตัน ตรังกานู สุไทอุยง เจ้าอิสกันดาร์แตกทัพไปอยู่ที่ตำบลมัว ภายหลังไปตั้งเมืองใหม่ที่มะละกาต่อไป

แต่นั้นมาเมืองสิงคโปร์ร่วงโรยลงจนไม่เป็นเมือง เป็นแต่ดินแดนรวมอยู่ในมะละกาและเป็นท่าเรือไปมาระหว่างประเทศต่าง ๆ ครั้นเมื่อ พ.ศ. 2057 (ค.ศ. 1511) ชาติโปรตุเกสตีเมืองมะละกาได้ สิงคโปร์ก็ตกเป็นดินแดนของยะโฮร์ ในเวลานั้นเมืองยะโฮร์ถูกความรบกวนจากมูกิ๊ส ซึ่งอยู่ในสุมาตรา สุลต่านเมืองยะโฮร์เลยหนีไปอยู่เมืองลังกาในเวลานั้น เมืองยะวาและสุมาตรามากหัวเมืองด้วยกัน ชาติฮอลันดารวบรวมปกครองไว้และบริษัทของฮอลันดาได้มายึดเอาเกาะสิงคโปร์นี้ เพื่อจะเป็นที่พักทำการค้าขายในทิศตะวันออก ภายหลังได้ยกโอรสตระกูลสิงคโปร์ ชื่ออับดูรมาน ขึ้นเป็นเจ้าปกครองเมืองยะโฮร์ โดยความยินยอมเห็นชอบของบริษัทฮอลันดา ภายหลังต่อมาพ่อค้าอังกฤษของบริษัทอิสอินดิสคนหนึ่ง ชื่อนายรอปรี้สได้ใช้อุบายอันแยบคายอุดหนุนตนกูฮูเซ็นผู้ที่ขึ้นเป็นสุลต่านสิงคโปร์ แล้วรอปรี้สก็ได้ขอซื้อเกาะนั้นจากสุลต่านฮูเซ็น เมื่อราว พ.ศ. 2363 (ค.ศ. 1819) ตอนนี้ข้าพเจ้าได้ตรวจหมายเหตุของอับดุลลามุนซี ชาวเมืองมะละกาเขียนไว้ว่า นายรอปรี้สได้ทำสัญญาเช่าเมืองสิงคโปร์ไว้กับรายาฮูเซ็นกับตำมะหงง มีใจความว่า ตนกูฮูเซ็นกับตำมะหงงยอมยกเมืองสิงคโปร์ให้กับนายรอปรี้สชั่วแสงพระอาทิตย์ พระจันทร์ เมื่อเซ็นสัญญาแล้ว นายรอปรี้สก็ให้เงินแก่ฮูเซ็น 1,000 เหรียญสะเตร็ด กับผ้าสักหลาดสีเหลือง 2 พับ และในเดือนต่อไปให้เป็นรายเดือนแก่รายาฮูเซ็น 425 เหรียญ กับ 25 เซ็นต์ ให้ตำมะหงง 200 เหรียญ ต่อมาราชาฮูเซ็นร้องทุกข์ว่าไม่พอใช้ นายรอปรี้สจึงยกรายได้จากภาษีฝิ่นให้รวมเงินรายได้ 1,000 เหรียญ จดหมายเหตุของอับดุลลาห์กล่าวพิสดารที่น่าฟังมาก

แล้วต่อมาบริษัทอิสอินดิสได้ยกสิทธิ์ให้กับรัฐบาลอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. 2399 (ค.ศ. 1858) รัฐบาลอังกฤษก็ได้ตั้งให้นายรอปรี้ส เป็นผู้ว่าราชการเมืองสิงคโปร์ตั้งแต่นั้นมา พวกชาวยุโรปก็ได้ไปมาค้าขาย สิงคโปร์ได้เจริญขึ้นตามลำดับ นับว่าสิงคโปร์ตกอยู่ในความปกครองของอังกฤษจนทุกวันนี้ เกาะสิงคโปร์มีปริมาณกว้าง 14 ไมล์ ยาว 27 ไมล์ ช่องสลัดสิงคโปร์นี้กว้างประมาณ 30 เส้น และยังมีเกาะบริวารเล็ก ๆ น้อย ๆ อยู่หลายเกาะ มีพลเมืองทวีขึ้นตามสำมะโนครัว 3 แสนคน เป็นชาติอื่น 2 แสนคน ณ บัดนี้เมืองสิงคโปร์กลายเป็นเมืองท่าสินค้าใหญ่ทางภาคตะวันออกนี้แห่งหนึ่ง ส่วนที่ช่องสลัดสิงคโปร์นั้น รัฐบาลสะเตร็ดเสดเติ้ลเมนตร์ได้ทำการจองถนนยื่นจากฝั่งยะโฮร์ตลอดเกาะสิงคโปร์ ให้พาหนะต่าง ๆ เดินตลอดเป็นแผ่นดินเดียวกัน เป็นถนนที่ข้ามช่องที่งามและน่าดูแห่งนี้

เมืองมะละกา

ทีนี้จะพูดด้วยเรื่องเมืองมะละกา เมื่อเจ้าอิสกันดาร์ได้เสียเมืองสิงคโปร์แก่หมันทยาปาเฮด ก็ได้ถอยหนีไปอยู่เมืองมัวร์เพื่อหาที่ตั้งเมืองใหม่ วันหนึ่งเจ้าอิสกันดาร์พร้อมด้วยบริวารไปเที่ยวล่าสัตว์ถึงที่แห่งหนึ่ง มีลำน้ำเป็นที่ชัยภูมิ จึงได้เดินขึ้นไปบนเนินสูงแห่งหนึ่ง มีต้นไม้ใหญ่งามดีต้นหนึ่ง จึงเข้าไปพักใต้ต้นร่ม พิจารณาเห็นว่าที่นี้เป็นชัยภูมิตามลักษณะ จึงพร้อมด้วยมนตรีทั้งหลายจะมาตั้งบ้านเมืองใหม่ ณ ที่นี้ และทรงถามมนตรีว่านี่เป็นต้นอะไร ได้รับคำทูลว่าต้นไม้นี้ชื่อมะละกา (มะขามป้อม) จึงรับสั่งว่าถ้าเช่นนั้นเราจะให้ชื่อว่ามะละกา สุลต่านอิสกันดาร์ให้ยกกองทัพอพยพจากเมืองมัวร์ มาตั้งเมืองใหม่ที่มะละกา เมื่อ พ.ศ.1921 (ค.ศ. 1378) ได้จัดการสร้างบ้านเรือนอยู่ได้ 3 ปี ก็ถึงอสัญญกรรม โอรสองค์ใหญ่ชื่อรายามะซารุมูดาได้ครองเมืองมะละกา และตั้งตำแหน่งขุนนางชั้นผู้ใหญ่ และมีขนบธรรมเนียมปกครองบ้านเมืองโดยยุติธรรม พ่อค้าพาณิชย์ชาวต่างประเทศไปมาค้าขายสมบูรณ์ขึ้นจนข่าวปรากฏทั่วไป มีพ่อค้าชาวเมืองอินเดีย ชาติยะวา ชาติจีน ชาติไทย และชาติจาม ไปมาค้าขายอยู่มากขึ้น ต่อมาพระเจ้ามะซารุมูดาได้ถึงอสัญญกรรม ได้ยกโอรสองค์ใหญ่ชื่อว่ารายะตะมะขึ้นเป็นรายามะละกา รายาผู้นี้ได้ทำนุบำรุงเมืองมะละกาและวางแบบแผนขนบธรรมเนียมปกครองบ้านเมืองเจริญขึ้น เป็นเมืองใหญ่โตเลื่องลือมาก มีบัณฑิตชาวอาหรับผู้หนึ่งชื่ออับดุลอาซีส ได้โดยสารมาในเรือและขึ้นที่เมืองมะละกา นำเอาศาสนาอิสลามมาเผยแผ่ในเมืองมะละกา เพราะเหตุว่าในเมืองมะละกานั้นชาวเมืองนับถือศาสนาฮินดูบ้าง พุทธศาสนาบ้าง ภายหลังเจ้าเมืองเกิดเลื่อมใสศาสนา พร้อมด้วยมนตรีทั้งหลายเห็นชอบ จึงในเวลานั้นเมืองมะละกา เจ้าเมืองมะละการับเอาศีลศาสนาอิสลามปฏิบัติต่อมาจนทุกวันนี้ บัณฑิตอาหรับผู้นั้นจึงได้ขนานนามรายามะละกาขึ้นใหม่ว่า สุลต่านมะหะหมุดซะ พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อบรรดาขุนนางผู้ใหญ่ทุก ๆ ตำแหน่ง และวางแบบแผนขนบธรรมเนียมเจ้านายอย่างแบบอาหรับตั้งแต่นั้นมา ได้ออกกฎหมายวางบทบังคับไว้ 5 ข้อ

1. ห้ามมิให้ประชาชนใส่สีเหลือง เพราะสีเหลืองยกให้เป็นสีของเจ้า

2. ห้ามปลูกเรือนมิให้ออกมุข

3. การใช้เรือห้ามมิให้ราษฎรใช้เก๋ง จะใช้ได้แต่เฉพาะเจ้า

4. ห้ามมิให้ราษฎร์ใช้กำไลเท้าด้วยวัตถุทองคำ นอกจากเจ้า ถึงแม้ว่าจะเป็นเศรษฐีมั่งมีสักปานใดก็ใช้ไม่ได้ เว้นแต่ได้พระราชานุญาตสักครั้งหนึ่งแล้วก็ใช้ได้ต่อไป

5. ถ้าบุคคลใดจะเข้าวังต้องให้เหน็บกฤชข้างหน้า และมีผ้าขาวคลุม ถ้าบุคคลเหน็บกฤชข้างหลังจะถูกริบ ทั้งได้จัดการแผ่อำนาจกว้างขวางออกไปจนถึงเมืองปาหัง ตรังกานู ครั้นถึงอสัญญกรรมแล้ว รายาอิปปราฮิมโอรสได้เป็นเจ้ามะละกา ชื่อว่าสุลต่านอาบูซูฮิด ภายหลังรายากาเซ็นผู้เป็นพี่ คิดกบฏรวมผู้คนเข้าต่อสู้ฆ่าสุลต่านอาบูซาฮิดตาย รากายาเซ็นได้เป็นเจ้าเมืองมะละกาได้รับความยกย่อง ได้ชื่อว่าสุลต่านมัดตะพาชะ สุลต่านได้ทำกฎหมายพิจารณาอรรถคดีวางหน้าที่ให้เป็นระเบียบตามบ้านเมืองที่เจริญในราว พ.ศ. 2003 (ค.ศ. 1460) ปรากฏตามหนังสือ *สะยะระหม์* มลายูว่า เมืองสหรันนาวี (เข้าใจว่าเป็นเมืองไทย) พระเจ้าแผ่นดินชื่อบูตันซา ซึ่งเป็นเมืองใหญ่โตทางทิศเหนือทราบว่าเมืองมะละกาเป็นเมืองใหญ่โตขึ้น ซึ่งยังมิได้มาขึ้นต่อกรุงไทย มีพระประสงค์จะใคร่แผ่อำนาจลงมาปกครองเมืองมะละกา จึงจัดให้กองทัพใหญ่ยกลงมาทางบก เดินทัพผ่านมาทางเมืองปาหัง แม่ทัพไทยชื่ออุยญาจักรี (ออกญาจักรี) รบกับเมืองมะละกาอยู่นาน ตีเอาเมืองไม่ได้ก็ล่าทัพกลับ รุ่งปีต่อมาไทยได้จัดเป็นกองทัพเรือมาตีมะละกาอีก อุยญาตีจู (ออกยาเดโช) เป็นแม่ทัพ ได้ต่อสู้กับมะละกาตั้งแต่ปาตูปาหัสเลี้ยวแหลมสิงคโปร์เข้ามาใกล้กับปากน้ำมะละกา ล้อมเมืองมะละกาอยู่นานไม่สามารถจะหักเอาเมืองได้ก็ให้ถอยทัพ สุลต่านผู้นี้ครองเมืองมะละกาได้ 42 ปี ก็ถึงอสัญญกรรม โอรสชื่อรายาอับดุลลาห์ อายุ 27 ปี ได้เป็นเจ้ามะละกา ชื่อว่าสุลต่านมันโซว์ซะ สุลต่านผู้นี้ได้จัดกองทัพใหญ่ให้ดาโต๊ะมันดาทรา ปะตุการายา เป็นแม่ทัพยกไปตีเมืองปาหัง ได้จับเอาเจ้าเมืองปาหังและธิดามาถวายสุลต่าน เมืองปาหังเวลานั้นปรากฏว่าขึ้นอยู่กับไทย และเจ้าเมืองปาหังชื่อว่า มหารายา เควาสุรา เป็นเชื้อพระวงศ์ของกรุงไทย ธิดาชื่อวะนงศรี ได้เป็นชายาของสุลต่าน เข้าใจว่าเมืองปาหังผู้นี้จะเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ครั้นปีต่อมาไม่เห็นกองทัพไทยยกมาตีเมืองมะละกาอีก สุลต่านจึงประชุมมนตรีบอกความปรารถนาว่า ความบาดหมางระหว่างมะละกากับกรุงไทยนั้นเป็นเหตุให้เสียรี้พลมากมายนัก คิดจะขอทำมิตรไมตรีกับกรุงไทย มนตรีทั้งหลายเห็นชอบด้วย จึงให้เตรียมเรือขนาดใหญ่ 20 ลำให้ต้นตะละนัยและยังปัตราขุนนางผู้ใหญ่ฝ่ายทหาร เป็นราชทูตนำสาส์นเข้าไปเจริญพระราชไมตรีต่อกรุงไทย ราชทูตได้เข้าเฝ้าพระเจ้าปูปัญชา ได้ถวายพระราชสาส์นก็พอพระทัยรับสั่งแล้วถามราชทูตนั้นว่า เจ้าเมืองมะละกานั้นชื่อว่าอะไร และแปลว่าอะไร ราชทูตว่าชื่อสุลต่านมันโซว์ซะ แปลว่าผู้ชนะศัตรู ในเวลานั้นไทยมีสงครามขึ้นกับหัวเมืองใกล้ ๆ ไทยได้ยกทัพไปและนำเอาพวกมะละกาเหล่านั้นไปด้วยมอบให้เข้าตีข้าศึกด้านหนึ่ง แล้วไทยมีชัยชนะ ต้นตะละนัยมีความชอบในสงครามคราวนี้ พระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานนางเชลยคนหนึ่งให้เป็นภรรยา นางผู้นั้นชื่อว่าอุนังมินังฮัง ชื่อนางผู้นี้ข้าพเจ้าก็มิทราบว่าเป็นนางเมืองไหนและชาติใด ส่วนขุนนางอื่น ๆ ก็ได้รับบำเหน็จความชอบตามสมควร แล้วพวกมะละกาทูลลากลับพร้อมด้วยพระราชสาส์นตอบ ต่อมาเมืองมะละกายังได้กระทำไมตรีกับเมืองมหันทยาปาเฮดและกรุงจีน เป็นข้อแสดงให้ทราบว่ามะละกาสมัยนั้นเจริญขึ้นขีดสุด

ต่อมาเจ้ามะละกา 3 องค์นี้ ได้สร้างปราสาทมี 17 ห้อง ในเฉลียงและมุขเป็นช่อฟ้า ลวดลายและสลักทาสีสอดสลับลายทอง มียอดปราสาทสลับด้วยแก้วสีแดง ให้ชื่อว่าฮะสังซาท์ เมื่อสำเร็จแล้วสุลต่านได้ขึ้นอยู่บนปราสาทนั้น ต่อมาก็ได้ถูกไฟไหม้เสียหายหมด ทรัพย์สมบัติเสียหายมากมาย เพราะตะกั่วและทองแดงได้ละลายลงมาไม่สามารถจะช่วยเหลือได้ ต่อมาได้ไปตีเมืองเซะ (อยู่ในสุมาตรา) มีเรือรบ 60 ลำ แม่ทัพชื่อว่าศรีอุดานี ตีเมืองเซะได้ แล้วก็ถึงอสัญญกรรม ให้โอรสชื่อรายาอุเซนได้ครองเมืองมะละกา ชื่อว่าสุลต่านอาราอัดดีนรออายัสซะ ในสมัยนี้ในเมืองมะละกามีโจรผู้ร้าย และโจรสลัดชุกชุมขึ้น ในคืนวันหนึ่งสุลต่านและขุนนางผู้ใหญ่ชื่อนะต้นเซะ ปลอมตัวไปเที่ยวตามชนบท ได้เห็นผู้ร้ายพวกหนึ่งกำลังทำโจรกรรมแลได้ตรงเข้าต่อสู้กับพวกผู้ร้ายฆ่าผู้ร้ายตาย 3 คน แล้วกลับวัง รุ่งเช้าได้บอกขุนนาง จึงได้ถามขุนนางทั้งหลายว่า เมื่อคืนนี้มีโจรผู้ร้ายฆ่ากันตายบ้างหรือไม่ ข้าราชการทั้งหลายทูลว่าไม่ทราบก็ทรงกริ้ว ทรงตรัสว่าคนฆ่ากันตายถึง 3 คน ไม่มีใครรู้ ต่อมา ขุนนางผู้ใหญ่ก็ระวังตัว เอาใจใส่ปราบปรามโจรผู้ร้ายและโจรผู้ร้ายก็สงบราบคาบแต่นั้นมา แล้วต่อมาสุลต่านก็ถึงแก่อสัญญกรรม โอรสชื่อรายามะหะหมัด ขึ้นเป็นเจ้าเมือง ได้ชื่อว่าสุลต่านมะหะหมัดซะ สุลต่านมะหะหมัดซะได้จัดกองทัพกองทัพหนึ่ง ตั้งให้ดาโต๊ะปะดุกาตวนเป็นแม่ทัพ ยกไปตีเมืองกลันตัน เพราะในเวลานั้นเมืองกลันตันเป็นเมืองใหญ่กว่าเมืองตานีสุลต่านเมืองกลันตัน ชื่อมันโซซะ เป็นเชื้อพระวงศ์พระเจ้าอิสกันดาร์เจ้าเมืองเประ ตีเมืองกลันตันแตกเก็บริมทรัพย์สมบัติได้มาก ได้นำธิดาสุลต่านชื่ออุนังกะนิงถวายเจ้าเมืองมะละกา รับเอาเป็นชายาเมืองมะละกา ในสมัยนี้ปรากฏว่าดาโต๊ะตำมะหงงได้จัดแจงเปลี่ยนเสื้อของชาติมะละกาเสียใหม่ คือให้ตัวใหญ่ยาวลงมาและให้แขนยาวและกว้าง เพื่อให้เป็นการสวยงาม เหตุด้วยแต่ก่อนชาติมลายูใช้เสื้อสั้นและคับคล้ายเสื้อกระบอกแบบเก่าของไทย ในครั้งกรุงไทยให้เจ้ายะโฮร์ยกทัพไปตีเมืองปาหัง มีจำนวนพลรบในครั้งนี้ 200,000 คน เป็นทัพบกยกมาทางเมืองกลันตัน เจ้าละโกร์ในเวลานั้นได้ชื่อว่ามหารายาเดวาสุรา สุลต่านมะละกาทราบเหตุ จึงให้ศรีมหารายาเป็นแม่ทัพ ยกมาช่วยเมืองปาหัง กองทัพไทยได้ล้อมเมืองปาหังและทำลายป้อมค่ายบ้านเมืองเสียหายมาก แต่จะหักเอาเมืองไม่ได้ต้องถอยกลับ ต่อมาเมื่อ ค.ศ 1509 มีชาวโปรตุเกส ชื่อกัปตันประระงี (เป็นชื่อตำแหน่งผู้บังคับการเรือ) ได้นำเรือกำปั่นบรรทุกสินค้ามาแวะเมืองมะละกาเป็นครั้งแรก ชาวมะละกาเห็นคนแปลกหน้า พากันพิศวงตื่นเต้น กลุ้มกันห้อมล้อมพวกฝรั่งเหล่านั้น ชวนกันไปคลำหัวคลำหน้าคลำจมูก จนเป็นเหตุให้ฝรั่งเกิดความลำคาญมาก บางพวกคิดจะทำร้าย โดยมิให้พวกนี้มาทำการค้าขายในมะละกา นายประระงีก็ได้เข้าหา ศรีมหารายาเพื่อขอความคุ้มครองป้องกันศรีมหารายาก็รับรองและว่ากล่าวพลเมือง นายประระงีก็ได้ให้รางวัลแก่ศรีมหารายาเป็นสายสร้อยทองคำประดับพลอยหนึ่งสาย เมื่อเสร็จธุระแล้วก็ลงเรือไปเมืองโกในอินเดีย นำความทั้งนี้ไปแจ้งขุนนางผู้ใหญ่โปรตุเกสผู้หนึ่งชื่ออัลฟองโซ ดัลบูกรากกี้ ว่าเมืองมะละกาเป็นเมืองใหญ่งดงามหนักหนา ขุนนางผู้ใหญ่จึงอยากจะได้ จึงได้เรือรบขนาดใหญ่ 7 ลำ กับเรือช่วยรบอีก 13 ลำ จัดให้กับตันกังซาชา โลปรีรานำทัพไปรบมะละกา ชาวมะละกาจัดการป้อง

... ต่อมา ศรีมหารายาซึ่งเป็นคนสำคัญของเมืองมะละกาในเวลานั้นและวงศ์ตระกูลถูกยุยงของชาวกลิงผู้หนึ่ง ชื่อมันดะเลย์ กับดาโต๊ะลักษณมาณา นำความทูลสุลต่านว่า ศรีมหารายาเป็นกบฏก็เชื่อ จึงสั่งให้จับตัวศรี มหารายากับ ดาโต๊ะนาราดะริยา ตันฮูเซนตำมะหงงและตัน อารี รวม 4 คน ฆ่าเสียโดย ใช้กฤชแทง แล้วให้ริบสมบัติทั้งปวง ในการฆ่าครั้งนี้หาได้สอบสวนชำระแต่ประการใดไม่ นับว่าได้เสียคนสำคัญทั้ง 4 ไป เพราะเป็นผู้กู้เมืองมีชัยมาหลายครั้ง ภายหลังสุลต่านรู้สึกเสียใจว่าได้ทำการโดยละเมิดผิดไป จึงได้สละราชสมบัติออกไปอยู่ตามชนบทแห่งหนึ่ง...

กันเป็นสามารถ ในการรบครั้งนี้ปรากฏว่าเรือรบโปรตุเกสได้ระดมยิงด้วยปืนใหญ่ ขึ้นมาถูกผู้คนล้มตายมาก ชาวเมืองพากันพิศวงว่าเสียงอะไรดังเหมือนฟ้าผ่าและมีลูกกลมมาโดนคนตายได้ จึงได้กลับพากันไปกลุ้มรุมดูลูกปืน ก็เห็นเป็นลูกกลม ๆ มีความแปลกใจถามซึ่งกันและกันว่าคมมันอยู่ที่ตรงไหน จึงได้ถูกคนเข้าตายได้ ในสมัยนั้นคนมลายูยังไม่เคยรู้จักปืนเลย ครั้นเมื่อโปรตุเกสระดมยิงแล้วก็ยกพลขึ้นบก ชาวเมืองต่อสู้โดยเต็มความสามารถ หักเอาเมืองไม่ได้ จำเป็นต้องกลับเมืองโก นำเหตุการณ์อันนี้ไปแจ้งนายอัลฟองโซ เผอิญนายอัลฟองโซติดธุระการเมืองอยู่ในอินเดีย ในสมัยนั้น ความมั่งมีของมะละกาปรากฏว่าเศรษฐีทองคำมีทองคำจำนวนหนัก 15-16 หาบ ต่อมา ศรีมหารายาซึ่งเป็นคนสำคัญของเมืองมะละกาในเวลานั้นและวงศ์ตระกูลถูกยุยงของชาวกลิงผู้หนึ่ง ชื่อมันดะเลย์ กับดาโต๊ะลักษณมาณา นำความทูลสุลต่านว่าศรีมหารายาเป็นกบฏก็เชื่อ จึงสั่งให้จับตัวศรีมหารายากับ ดาโต๊ะนาราดะริยา ตันฮูเซนตำมะหงง และตัน อารี รวม 4 คน ฆ่าเสียโดยใช้กฤชแทง แล้วให้ริบสมบัติทั้งปวง ในการฆ่าครั้งนี้หาได้สอบสวนชำระแต่ประการใดไม่ นับว่าได้เสียคนสำคัญทั้ง 4 ไป เพราะเป็นผู้กู้เมืองมีชัยมาหลายครั้ง ภายหลังสุลต่านรู้สึกเสียใจว่าได้ทำการโดยละเมิดผิดไป จึงได้สละราชสมบัติออกไปอยู่ตามชนบทแห่งหนึ่งชื่อกะยูอะรา ได้ยกให้โอรสขึ้นครองเป็นสุลต่านมะหะหมัด ว่าการเมืองมะละกาต่อไป สุลต่านผู้นี้ชอบขุนนางหนุ่ม ๆ ส่วนขุนนางผู้ใหญ่ชั้นคนแก่ ๆ หาได้เป็นธุระเรียกหาปรึกษาราชการงานเมืองไม่

ทีนี้จะกลับกล่าวถึงเรื่องอัลฟองโซ ที่คิดจะเอาเมืองมะละกาให้ได้นั้น ครั้นเมื่อเสร็จกิจการแล้ว จึงได้ออกจากเมืองมัวร์ไปยุโรปเฝ้าพระเจ้าโปรตุเกสทูลแถลงเหตุการณ์ถึงเรื่องเมืองมะละกา จะขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลพระเจ้าโปรตุเกสเห็นชอบด้วย จึงประทานเรือรบขนาดใหญ่ 9 ลำ อัลฟองโซก็กลับมาเมืองมัวร์ จัดกองทัพทางเมืองมัวร์เพิ่มเติมรวมทั้งสิ้น ได้เรือรบ 43 ลำ อัลฟองโซเป็นแม่ทัพยกมาตีเมืองละกา เมื่อ ค.ศ. 1511 (พ.ศ. 2054) นับแต่โปรตุเกสยกมาตีเมืองกับครั้งนี้ได้ 10 ปี เมื่อมาถึงเมืองมะละกาแล้วได้ระดมยิงอยู่เป็นหลายวัน แล้วพวกโปรตุเกสทั้งปวงยกทหาร

ขึ้นรุกรบโดยใช้ปืนใหญ่บุกเบิกทางมะละกาแตก สุลต่านถอยยกครอบครัวขึ้นฝ่ายเหนือเมืองมัวร์ ส่วนสุลต่านมะหะหมัดเป็นธิดาก็ต้องยกหนีไป เมืองบันตัน ซึ่งเป็นเมืองเดิมของตระกูลนี้ นับว่ามะละกาได้เสียอิสรภาพตกเป็นดินแดนของโปรตุเกสเมื่อ ค.ศ.1511 (พ.ศ. 2054) นับอายุเมืองตั้งแต่ตั้งมาจนเสียอิสรภาพแก่โปรตุเกส แล้วโปรตุเกสได้สร้างบ้านเมืองและป้อมหอรบอย่างแข็งแรงที่สุดขึ้นในสมัยนั้น ซึ่งมีอยู่จนทุกวันนี้ ในเมืองทางทิศตะวันตก โปรตุเกสได้ปกครองเมืองมะละกาอยู่ในอำนาจได้ประมาณ 100 ปี ต่อมาอำนาจของโปรตุเกสร่วงโรยลง เมื่อปี ค.ศ. 1641 เมืองมะละกาได้เสียชาติแก่ฮอลันดา ชาติฮอลันดาได้จัดการป้อมค่าย และสร้างตึกเพิ่มเติมถาวรยิ่งขึ้นอีกปรากฏอยู่จนทุกวันนี้

เรื่องมนุษย์คนแรกของโลก

ท่านผู้อ่านทั้งหลายโปรดทราบไว้ด้วยว่า ก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้ดำเนินเรื่องนี้ก็จำต้องแสดงเหตุผลความเบื้องต้นซึ่งมนุษย์เรานับเป็นพัน ๆ ปีมาแล้ว มีความสนเท่ห์อยู่ว่ามนุษย์เราคนแรกซึ่งได้มีเกิดขึ้นอยู่บนโลกเรานี้ได้อย่างไร ความสนเท่ห์เหล่านี้บรรดานักปราชญ์ของโลกทุกยุคทุกสมัยมาก็ได้ช่วยกันค้นคว้าหาความจริง ว่ามนุษย์เราได้เกิดมามีขึ้นบนโลกนี้ได้อย่างไร การตรวจค้นคว้าเหล่านี้ก็ไม่ได้ความแน่ชัดว่ามนุษย์ได้เกิดมาได้อย่างไร เป็นก็แต่สันนิษฐานกันไปตามความคิดเห็นต่าง ๆ ที่พอจะเป็นที่เชื่อถือกันได้ก็มีอยู่สองทางคือ

1. ทางศาสนาบางศาสนาและการบอกเล่ากันต่อ ๆ มาแต่โบราณกาล และทางบทประพันธ์วรรณคดีซึ่งนักปราชญ์ได้ประพันธ์ขึ้นก็กล่าวว่ามนุษย์ได้มีขึ้นในโลกนี้นั้น เดิมมาจากเทวดาและนางเทพธิดาลงมาจากฟากฟ้า แล้วกินขมวนดินซึ่งมีรสหอมแล้วกลับขึ้นไปบนวิมานไม่ได้ จึงได้อยู่บนโลกนี้สืบเชื้อสายเป็นมนุษย์ต่อ ๆ กันลงมา นับว่าในสมัยนั้นเชื่อถือกันว่ามนุษย์เราสืบสายมาจากเทวดา

2. ครั้นต่อมาภายหลังวิทยาการต่าง ๆ ของโลกได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น บรรดาพวกนักปราชญ์ได้ค้นคว้าโครงกระดูก ได้ตรวจค้นโครงกระดูกต่าง ๆ เอามาพิเคราะห์พิจารณารวมกันกับวิทยาศาสตร์ก็ได้พบและรับรองต้องกันว่า มนุษย์นั้นวิวัฒนาการมาจากสัตว์จำพวกลิงชนิดหนึ่ง แล้วกลายมาเป็นมนุษย์เราทุกวันนี้ เขาได้ชักชวนบรรดานักวิทยาศาสตร์เชื่อว่ามนุษย์นั้นมาจากลิง ประกาศให้โลกทราบ และมนุษย์เราในตอนภายหลังนี้ก็ได้เชื่อว่ามนุษย์เราได้กลายมาจากสัตว์ หาใช่สืบมาจากเทวดาตามที่เข้าใจกันนั้นไม่

บรรดาความเห็นตามข้อ 1 และ 2 นั้นก็ยังคงโต้เถียงกันอยู่ไม่ตกลงกันได้จนบัดนี้ แต่ทุกวันนี้รวมความได้ว่าในบรรดามนุษย์ที่มีความเจริญแล้ว เชื่อว่ามนุษย์เรานี้ได้กำเนิดเดิมมาจากสัตว์นั้นเป็นความจริง เพราะได้ค้นคว้ามีหลักฐานที่ถูกต้อง แต่ส่วนมนุษย์ที่ถือศาสนาเคร่งครัด หรือพวกที่ยังถือตามคดีโบราณก็ยังคงเชื่อว่ามนุษย์สืบเนื่องมาจากเทวดา แต่ถ้าเราได้พิเคราะห์พิจารณาดูแล้ว ฝ่ายที่เชื่อว่ามนุษย์สืบเชื้อสายมาจากเทวดานั้นยังมีจำนวนมากอยู่ แต่ในข้อ 2 ดังกล่าวมาแล้วนั้น ข้าพเจ้าขอเชิญท่านผู้อ่านได้โปรดพิจารณาข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งว่า มนุษย์เราจะกำเนิดมาจากเทวดาได้อย่างไร เพราะข้อเท็จจริงนั้นกล่าวว่าเทวดานั้นได้เกิดขึ้นจากธาตุรัศมีและไม่มีเพศหญิงเพศชาย ทั้งไม่บริโภคอาหารเช่นมนุษย์ ก็เมื่อเช่นนั้นแล้วเทวดาจะเป็นมนุษย์ได้

... อัลเลาะห์พระผู้เป็นเจ้าจึงได้สั่งให้วิญญาณนั้นออกมาจากตอปักเข้าไปในร่างของอาดัม เมื่อวิญญาณได้รับโองการเช่นนั้นแล้วก็เดินออกมารอบตัวอาดัมถึง 7 รอบ เพื่อหาหนทางที่จะเข้าไปก็เข้าไม่ได้เพราะร่างนั้นมืด ก็ทูลพระผู้เป็นเจ้าว่า ข้าพระองค์เป็นวิญญาณที่อ่อนแอ อันเกิดจากรัศมีพระองค์ ข้าพระองค์ไม่สามารถจะเข้าไปในร่างอันมืดนี้ได้ จึงมีรับสั่ง ... แปลว่า การเข้าไปของวิญญาณนั้นก็จำต้องบังคับ และเวลาเมื่ออันจะออกนั้นก็ต้องถูกบังคับเช่นกัน เมื่อเช่นนั้นวิญญาณนั้นก็ได้เดินเข้าไปทางจมูกนานถึง 200 ปี วิญญาณนั้นจึงเข้าไปสู่ร่างทั่วถึงกัน ...

อย่างไร ส่วนวิทยาศาสตร์ว่ามนุษย์มาจากสัตว์จำพวกลิงนั้น ก็เพียงแต่ได้พบโครงกระดูกและสันนิษฐานว่ามนุษย์คงมาจากลิงก็เพียงแต่สันนิษฐานเอาเท่านั้น ยังไม่มีหลักฐานอันใดยืนยันให้แน่นอน

แต่บัดนี้ยังมีหลักฐานอีกอย่างหนึ่ง ควรจะได้รับการพิจารณาเทียบเคียงดูอีกทางหนึ่ง คือ เมื่อ 1,300 ปีเศษมานี้ เกิดศาสนาอิสลามขึ้นในประเทศอาหรับ แล้วแผ่ไปทั่วโลกซึ่งเราทั้งหลายได้ทราบอยู่แล้วนั้น ตามที่กล่าวไว้ในพระคัมภีร์โกรอ่านของเขามักกล่าวไว้ชัดเจนถึงเรื่องพระผู้เป็นเจ้าได้สร้างพิภพโลกมนุษย์ ซึ่งนักปราชญ์ชาวอาหรับได้เรียบเรียงไว้ในกิตาบ ซึ่งเรียกว่า *ซูรอตุลอัมบียา* (แปลว่าประวัติพระศาสนา) ซึ่งข้าพเจ้าได้อ่านเรื่องตลอดแล้ว มีทั้งการสร้างโลกประกอบด้วยเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะแปลมาเล่าสู่กันฟังเพื่อเป็นเครื่องประดับสติปัญญาความรู้ของท่านผู้อ่านทุกแง่ทุกมุม เพื่อได้เอาประกอบกัน แต่ข้าพเจ้าเป็นห่วงอยู่ข้อหนึ่งว่าท่านผู้อ่านทั้งหลายจะหาว่าข้าพเจ้าเอาเรื่องศาสนาอิสลามมาเผยแผ่ในหน้าหนังสือพิมพ์นี้มากเกินไป แต่อันที่จริงข้าพเจ้าเขียนเรื่องนี้ก็เพื่อประโยชน์ในทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์เท่านั้น หวังว่าท่านผู้อ่านทั้งหลายคงจะได้กรุณาอภัย เรื่องนี้ขอเรียนให้ท่านผู้อ่านทั้งหลายทราบไว้ก่อนว่าเป็นเรื่องยืดยาวมาก แต่เป็นเรื่องที่พ่อบ้านแม่เรือนจะได้อ่านโดยความพิเคราะห์ให้ติดต่อกันไป จะได้เป็นผลให้เกิดความเข้าใจอันดี ทั้งท่านจะได้ทราบด้วยว่า ประวัติการปฏิมากรนั้นได้สร้างกันมาแต่เมื่อมนุษย์คนที่เท่าไร สร้างขึ้นไว้เพื่อประโยชน์อะไร เมื่อท่านได้อ่านเรื่องสร้างมนุษย์ตลอดแล้วปัญหาที่เราถกเถียงกันว่าไก่มาก่อนไข่ หรือไข่มาก่อนไก่ ปัญหาอันนี้ก็จะพลอยหมดไปด้วย

ต่อไปนี้ ข้าพเจ้าจะได้กล่าวเรื่องการสร้างมนุษย์คนแรกต่อไป แต่จะขอกล่าวการสร้างพิภพโลกนี้พอเป็นสังเขป ดังต่อไปนี้

ในบาลี *กุรอ่าน* บทหนึ่งกล่าวว่า ... เป็นคำแปลดังต่อไปนี้ อัลเลาะห์ผู้เป็นเจ้าได้ให้เป็นหรือให้เกิดขึ้นบนเจ็ดชั้นฟ้าและเจ็ดชั้นดินและอากาศที่ว่างในระหว่างนั้น ก่อนที่จะมีเจ็ดชั้นฟ้าและเจ็ดชั้นดินนั้น โลกว่างอยู่เปล่า ๆ ไม่มีอะไร เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ พระอาทิตย์ และ

พระจันทร์ ภูเขา และพฤกษชาติอะไรทั้งหมด ครั้นเมื่อถึงยุคที่จะทรงโปรดให้มีโลกบังเกิดขึ้น พระองค์ก็สร้างสิ่งหนึ่งเป็นลูกกลม ๆ ใหญ่โตเท่าไรไม่ปรากฏแต่มีสีขาวดังมุกดา มีรัศมี ลอยอยู่เฉย ๆ เช่นนี้นาน 70,000 ปี ครั้นถึงกำหนดพระองค์ทรงเพ่งพินิจไปยังหน่วยที่ลอยอยู่นั้น หน่วยนั้นก็เกิดปฏิกิริยามีอาการเคลื่อนไหวของมันเองอยู่เช่นนั้นเอง 70,000 ปี แล้วก็ละลายกลายเป็นน้ำไหลบ่าออกไปเป็นมหาสมุทรอันกว้างใหญ่มหาศาลเหลือที่จะคณาได้ เป็นทะเลอยู่เช่นนั้นถึง 70,000 ปี จึงได้โปรดให้เกิดไฟลุกไหม้น้ำนั้นเดือดทั่วทั้งมหาสมุทร และน้ำนั้นก็เกิดเป็นควันและเกิดเป็นฟอง จากควันนั้นได้เกิดเป็นฟ้าทั้งเจ็ดชั้น และฟองนั้นเกิดเป็นแผ่นดินเจ็ดชั้น และพระองค์ทรงรับสั่งให้ทูตสวรรค์ชื่อ ตอรวัสและบิบลาอิลให้ลงมากวาดต้อนเอาฟองน้ำทั้งปวง โดยบันดาลให้เกิดลมพัดตะล่อมฟองทั้งปวงอันมีอยู่ในมหาสมุทรอันไพศาลนั้นรวมเข้ามาเป็นแผ่นดินขึ้นลอยอยู่บนน้ำ ศูนย์กลางของแผ่นดินนี้จึงเรียกว่าเป็นศูนย์กลางของโลก ซึ่งเรียกว่า "เมกกะ" ซึ่งเป็นที่ตั้งกะบะห์มหาวิหารใหญ่ ส่วนทูตสวรรค์สององค์ที่ได้รับโองการมากวาดต้อนฟองน้ำเข้ามาให้เป็นพื้นพิภพนั้นแล้ว ทูตสวรรค์และบริวารรู้สึกว่าพื้นพิภพนั้นยังปั่นป่วนหวั่นไหว โดยทนกระแสน้ำลมไม่ได้ ทูตสวรรค์ทั้งสองจึงทูลพระอาหล่าเจ้าว่า ข้าพระองค์จะยึดและหน่วงเหนี่ยวพื้นพิภพไว้ไม่อยู่ โดยกระแสความปั่นป่วนของโลกรุนแรงมากหมดความสามารถ

พระผู้เป็นเจ้ามีรับสั่งว่า ... แปลได้ความว่า เราจะให้เกิดภูเขานั้น ๆ เป็นประจักษ์ เพื่อยึดตรึงโลกไว้ เมื่อภูเขาได้เกิดขึ้นพื้นพิภพก็ได้ยุติความเคลื่อนไหว และพิภพนั้นก็ได้เกิดขึ้นเป็นชั้น ๆ รวมเจ็ดชั้น รูปสัณฐานของโลกเรานี้เหมือนลูกตอปัก (เป็นภาชนะชนิดหนึ่งของอาหรับ รูปกลมแป้นเหมือนตะลุ่มของไทยเรา) โลกว่างอยู่เช่นนี้ 70,000 ปี ไม่มีสัตว์และมนุษย์ พื้นแผ่นดินและน้ำลมก็เป็นปกติ พระองค์ก็ได้ให้เกิดปลาใหญ่และปลาเล็กก่อนสัตว์อื่น รองลงมาก็ให้เกิดโคอยู่บนพื้นดิน

พระองค์ทรงสร้างฟ้าและดินอย่างละเจ็ดชั้น ดวงอาทิตย์ ดวงดาว และสิ่งประกอบโลกทั้งปวงเสร็จสิ้น ภายในหกวัน พร้อมทั้งสวรรค์และนรกด้วย คือนับตั้งแต่วันเสาร์เป็นวันเริ่มสร้างโลกเสร็จสิ้นในวันพฤหัส ส่วนวันศุกร์นั่นเป็นวันของพระผู้เป็นเจ้า จึงได้รวมเป็นเจ็ดวันนับว่าเป็นวันสมบูรณ์ ชาวอิสลามจึงได้ยึดถือเอาวันศุกร์นั่นเป็นวันสำคัญในทางศาสนา พระองค์ทรงสร้างโลกแล้วหลายล้านปียังไม่มีมนุษย์ มีแต่สร้างจำพวกสัตว์และจำพวกญาน พวกญานนี้มีอยู่หลายชนิดซึ่งเราเรียกว่าปีศาจ หรือเรียกกันว่าชิน หรือพวกมาร ครั้นต่อมาพวกเหล่านั้นได้กระทำอกตัญญูต่อพระผู้เป็นเจ้า และก่อความยุคเข็ญให้เกิดความยุ่งยากให้แก่โลก ถึงคราวที่พระองค์ใคร่จะทรงสร้างมนุษย์ จึงมีพระโองการแก่บรรดามาลาอิกัตทูตสวรรค์ว่า เราจะสร้างโลกแทนเราไว้ในพิภพนี้ ขอให้เจ้าทั้งหลายจงทราบไว้ด้วย พวกทูตสวรรค์จึงกราบทูลว่า ถ้าพระองค์ได้ทรงสร้างเขาขึ้น น่าเกรงไปว่าจะเป็นอันตรายแก่สัตว์โลกทั้งปวง ส่วนข้าพระองค์ทั้งหลายนี้ได้เฝ้ากระทำความภักดีสรรเสริญ ในพระมหากรุณาธิคุณเป็นเนืองนิจ แล้วพระองค์มีพระโองการว่า เรามีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่พวกเจ้าไม่รู้และไม่เข้าใจ แล้วพระองค์มีพระโองการสั่งให้อิสราอิลทูตสวรรค์ให้ลงมาในพิภพโลกนี้ ขุดเอาดิน

ทุก ๆ อย่างขึ้นไปถวาย แล้วมีรับสั่งให้อิสราอิล เอาน้ำสี่อย่างรวมกันผสมเข้ากับก้อนดินนั้น คือ น้ำจืด น้ำเค็ม น้ำคาว น้ำขม และปั้นเป็นร่าง มนุษย์นำเอาลงมาวางไว้บนพื้นโลก บางคน กล่าวว่านานประมาณ 40 ปี เมื่อร่างอาดัม สมบูรณ์แล้ว ถึงคราวที่จะให้อาดัมเกิดเป็น มนุษย์ จึงสั่งให้มาลาอิกัต 7,000 คนไปนำเอา วิญญาณของอาดัมซึ่งใส่ไว้ใบตอปักบนสวรรค์ แห่นำเอาลงมาวางไว้เบื้องศีรษะของร่างอาดัม อัลเลาะห์พระผู้เป็นเจ้าจึงได้สั่งให้วิญญาณนั้น ออกมาจากตอปักเข้าไปในร่างของอาดัม เมื่อ วิญญาณได้รับโองการเช่นนั้นแล้วก็เดินออก มารอบตัวอาดัมถึง 7 รอบ เพื่อหาหนทางที่จะ เข้าไปก็เข้าไม่ได้ เพราะร่างนั้นมืด ก็ทูลพระ ผู้เป็นเจ้าว่า ข้าพระองค์เป็นวิญญาณที่อ่อนแอ อันเกิดจากรัศมีพระองค์ ข้าพระองค์ไม่ สามารถจะเข้าไปในร่างอันมืดนี้ได้ จึงมีรับสั่ง... แปลว่า การเข้าไปของวิญญาณนั้นก็จำต้อง บังคับ และเวลาเมื่อมันจะออกนั้น ก็ต้องถูก บังคับเช่นกัน เมื่อเช่นนั้นวิญญาณนั้นก็ได้เดิน เข้าไปทางจมูกนานถึง 200 ปี วิญญาณนั้น จึงเข้าไปสู่ร่างทั่วถึงกัน เมื่อวิญญาณนั้นได้ เดินทางไปถึงสมอง ร่างของอาดัมก็ลืมตาขึ้น ได้ และวิญญาณได้เดินต่อไปถึงคอลงมาถึง หน้าอกและถึงสะดือ อาดัมก็ได้ยกมือทั้งสอง ขึ้นตบลงไปที่ดิน ยันตัวจะลุกขึ้นนั่ง แต่ลุกขึ้น ไม่ได้เพราะท่อนล่างยังเป็นดินอยู่ ทูตสวรรค์ 7,000 คนที่เฝ้าอยู่นั้นก็ทักว่า มนุษย์นี้หนอ กิริยาลุกลนเสียเหลือเกิน แล้ววิญญาณของ อาดัมก็เดินไปทั่วสารพางค์กาย ร่างกายของ อาดัมก็เป็นเลือดเนื้อทั่วทั้งตัว ก็นับว่าอาดัมได้ เป็นมนุษย์อันสมบูรณ์แล้ว อาดัมได้จามออก มา และกล่าวคำสรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าโดย ขอบพระมหากรุณาธิคุณ พระผู้เป็นเจ้าก็ได้ พระราชทานและเครื่องแต่งตัวจากสวรรค์ ทูต สวรรค์ก็ได้จูงให้อาดัมลุกขึ้นยืนแล้วแต่งตัวให้

เมื่อแต่งตัวอาดัมด้วยอาภรณ์จากสวรรค์ เสร็จสมบูรณ์แล้ว ร่างกายของอาดัมก็งดงาม เป็นรัศมีรุ่งโรจน์ยิ่งกว่าดวงจันทร์ กล่าวกันว่า งดงามยิ่งนัก แล้วพระผู้เป็นเจ้าก็รับสั่งให้ มาลาอิกัต นำอาดัมขึ้นไปชมบนฟากฟ้าเพื่อให้ อาดัมได้ชมสิ่งประเสริฐและความงดงามต่าง ๆ ซึ่งมีประจำอยู่บนฟากฟ้าทั้งเจ็ดชั้นนั้น และ เพื่อให้อาดัมได้แลเห็นและเกิดความเลื่อมใสใน สมบัติอันมหาศาลของพระผู้เป็นเจ้า มาลาอิกัต ได้นำอาดัมเที่ยวอยู่บนฟากฟ้าเจ็ดชั้นนั้นนาน หนึ่งร้อยปี พระอัลเลาะห์เจ้าก็ได้พระราชทาน ม้าแก่อาดัมตัวหนึ่งมีปีกประดับด้วยมุกดา ม้า ตัวนี้ชื่อนัยมนต์ อาดัมได้ขึ้นบนหลังม้ายิบราอิล นำหน้า มีกาเอลอยู่ข้างขวา อิสรออิลอยู่ข้าง ซ้าย อิซรออิลอยู่เบื้องหลัง (4 มาลาอิกัตนี้ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 6 ท่านแปลไว้ว่าท้าว จัตุโลกบาล) แล้วนำอาดัมแห่ขึ้นไปบนสวรรค์ ทั้งเจ็ดชั้นเพื่อประกาศแก่บรรดาเหล่ามาลา อิกัตที่ประจำทุกชั้น เมื่อถึงสวรรค์ชั้นใด อาดัม ก็ได้ให้สลาม (สวัสดี) แก่มาลาอิกัตและ มาลาอิกัตเหล่านั้นก็ได้ให้สลามตอบอาดัม ในขณะนั้นอาดัมก็ได้รับพระราชโองการจาก พระผู้เป็นเจ้าว่าดูก่อนอาดัม นี่แหละเป็น ความมุ่งหมายของเหล่ามอมิน จากบุตรหลาน ของเจ้าตลอดไปจนวันสิ้นโลก (มอมินหมาย ความถึงว่าผู้ศรัทธาเชื่อถือและปฏิบัติตามแนว ของพระผู้เป็นเจ้า) เมื่ออาดัมได้ไปเยี่ยมทั่วทุก ชั้นในสวรรค์แล้ว ท้าวจัตุโลกบาลก็นำอาดัม ลงมาบนพื้นพิภพโลกพร้อมด้วยกระบวนแห่ พระผู้เป็นเจ้าได้มีพระราชโองการแก่บรรดา มาลาอิกัต (ทูตสวรรค์) ทั้งปวง แปลความว่า... เจ้าทั้งหลายจงกระทำการคารวะอาดัมโดยให้

กราบลง แต่การกราบอาดัมกับกราบพระผู้เป็นเจ้านั้นต่างกัน การกราบเช่นนี้จะกราบได้แต่พระผู้เป็นเจ้าพระองค์เดียวเท่านั้น เมื่อบรรดามาลาอิกัตได้ยินรับสั่งจากพระผู้เป็นเจ้าเท่านั้น ก็พร้อมกันกระทำคารวะโดยกราบลงยังอาดัมพร้อมเพรียงกันตามรับสั่ง ไม่มีผู้ใดขัดขืนรับสั่ง เว้นแต่อิบลิส (แปลว่ามารหรือจำพวกปีศาจไซตาน) เท่านั้นที่ขัดขืนรับสั่งไม่ยอมกราบอาดัม ก็ประจักษ์แก่ใจของมาลาอิกัตทั้งปวงว่า อิบลิสขัดขืนพระโองการของพระผู้เป็นเจ้าคงจะถูกสาปเป็นไซตาน เมื่อเช่นนั้นบรรดามาลาอิกัตทั้งปวงก็ได้กราบพระผู้เป็นเจ้าพร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง โดยสรรเสริญพระเกียรติอันมหาประเสริฐแห่งพระผู้เป็นเจ้ามหาใหญ่ได้ทรงสร้างอาดัมให้เป็นเจ้าครองโลก (การกราบอาดัมสองหนนี้ทางอิสลามก็ได้ถือเอาไปปฏิบัติในเวลานะมาสกราบพระผู้เป็นเจ้าสองครั้งเช่นกัน) ครั้นแล้วพระผู้เป็นเจ้าจึงมีกระทู้ถามอิบลิสว่า ดูก่อน อิบลิส ใครเป็นผู้ห้ามเจ้าไม่ให้กราบสิ่งซึ่งเราสร้างขึ้นด้วยมือของเราเองหรือ อิบลิสตอบพระผู้เป็นเจ้าว่า โอ้โอ๋พระผู้เป็นเจ้าของข้า ข้าพระองค์มีศักดิ์สูงดีกว่าอาดัม เพราะพระองค์ได้สร้างข้าพระองค์จากธาตุรัศมีไฟ และพระองค์ทรงสร้างอาดัมด้วยดินอันมืดมนต์ ไม่เป็นการสมควรที่ธาตุรัศมีจะไปกราบสิ่งที่มืดมน เมื่ออิบลิสได้ทูลขัดขืนพระราชโองการ และยกตัวโอ้อวดดังนี้พระองค์ก็ทรงขับไล่และสาปแช่งอิบลิสโดยกล่าว ... แปลว่า ดูก่อน อิบลิส โดยที่เจ้าขัดขืนคำสั่งของข้า เจ้าต้องออกจากมาลาอิกัตของข้าตลอดไปจนถึงวันอาเร้ต (คือวันสิ้นโลก) อิบลิสเจ้าต้องออกจากใต้ฟ้าและแผ่นดินของข้า และให้ร่างกายของเจ้ากลับไปสู่ร่างเดิมของเจ้าคืออิบลิส เมื่อได้ถูกสาปแล้วร่างของอิสรออิลก็กลับกลายเป็นร่างอิบลิสไปสภาพเดิมของมัน หน้าคล้ายสุนัข ดูน่าเกลียด ใคร ๆ พบเข้าก็จำได้ทีเดียวว่าอิบลิสซึ่งมีความกำเริบขัดขืนพระผู้เป็นเจ้า อิบลิสก็กราบทูลขอพระมหากรุณาธิคุณต่อพระผู้เป็นเจ้า ... แปลความว่าข้าพระองค์ได้ถูกลงโทษอันร้ายแรงเช่นนี้ก็เพราะว่าอาดัมเป็นต้นเหตุ ฉะนั้น นับแต่บัดนี้ไปจากวันสิ้นโลก ข้าพระองค์ขอปฏิญาณต่อพระองค์ว่า ถ้าพระองค์จะได้ทรงโปรดพระกรุณาแล้ว ข้าพระองค์จึงจะกล้ากราบทูลต่อพระองค์ได้ พระผู้เป็นเจ้าจึงมีรับสั่งว่า ดูก่อน ... อิบลิส เจ้าจงขอเถิด สิ่งใดที่เจ้าต้องการข้าอนุญาต อิบลิสจึงกราบทูล ... แปลว่า โดยพระมหาอำนาจของพระองค์อันประเสริฐและสูงสุด โดยเหตุที่อาดัมและบุตรหลานของอาดัมต่อ ๆ ลงไปนั้น ข้าพระองค์ขอรับพระราชทานสิทธิ์ที่จะเข้าไปสิงสู่อยู่ในดวงใจเพื่อจะชักนำพวกเขาเหล่านั้นให้ประพฤติตามข้าพระองค์ไปในทางเสื่อมทรามหลงใหลไปในทางชั่วเห็นผิดเป็นชอบ เห็นชอบเป็นผิดบนโลกนี้ต่อไปถึงวันสิ้นโลก เขาเหล่านั้นจะได้รับโทษตกนรกตามข้าพระองค์ไปด้วยกัน เว้นไว้แต่บรรดาข้าพระองค์ที่มีภักดีศรัทธามั่นคงต่อพระองค์เท่านั้น ที่ข้าพระองค์จะแนะนำเขาไปในทางที่ผิดไม่ได้ เพราะข้าพระองค์ไม่มีหนทางจะนำเขาไปในทางความปรารถนาของข้าพระองค์ได้ เนื่องจากเขาเหล่านั้นได้มีความภักดีและศรัทธาในพระองค์อย่างมั่นคง เมื่ออิบลิสได้กราบทูลพระกรุณาแล้ว พระองค์ก็ทรงอนุญาต นับแต่บัดนั้นมาอิบลิสก็ผูกใจพยายามหาโอกาสจองเวรจองกรรมล่อลวงอาดัมและบุตรหลานของอาดัมต่อ ๆ กันมาจนถึงวันสิ้นโลก กิจการของอิบลิสและพวกของมันมีการล่อลวงคน

ให้หลงใหล เป็นไปในทางเลวทรามต่ำช้าเช่นนี้เสมอไปตลอดกาลอวสาน พระผู้เป็นเจ้ามีรับสั่งว่าข้าเข้าใจในคำขอของเจ้าทุกประการนรกนั้นเราจะให้เต็มความปรารถนาของเจ้าและจำพวกที่เชื่อตามทาง และกระทำตามเจ้า

(อิบลิสนี้กำเนิดเดิมของมันมาจากจำพวกที่เรียกว่า ญาน พวกชินหรือปีศาจ หรือที่ไทยเราเรียกว่า มาร พวกนี้ถูกสร้างขึ้นจากธาตุไฟในนรกมาก่อนมนุษย์หลายแสนปี ได้ทำความภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้ามาจนได้เป็นอิสรออิล ทูตของอัลเลาะห์ เมื่อพระผู้เป็นเจ้าได้สร้างโลกแล้วบริบูรณ์ อิบลิสกับพวกจึงได้ขออนุญาตลงมาอยู่ในพิภพโลกนี้ เพื่อได้มากระทำความภักดีและสรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าเพื่อหวังความโปรดปรานจะได้เป็นเจ้าครองโลก เมื่อพระผู้เป็นเจ้าได้สร้างอาดัมขึ้นแล้วอาดัมจึงได้เป็นศัตรูของเขา ฉะนั้น บรรดาอิบลิสและมนุษย์จึงได้เป็นศัตรูกันตลอดมาจนทุกวันนี้ ข้อนี้จึงเป็นเหตุให้ชาวอิสลามได้ถือเป็นคติประจำใจว่า ความดีทั้งหลายแหล่นั้นมาจากพระผู้เป็นเจ้า หรือเป็นของพระผู้เป็นเจ้าส่วนความชั่ว การเบียดเบียน อิจฉา ริษยาความพยาบาทมาดร้าย ความประมาท โอหังบรรดาสรรพความชั่วทั้งหลายแหล่เหล่านี้ เราเรียกว่ามาจากอิบลิสหรือที่เรียกว่าไซตานซึ่งเป็นคำชักนำของอิบลิสในไซตาน)

แล้วพระผู้เป็นเจ้ามีรับสั่งให้บรรดามาลาอิกัตแห่นำเอาอาดัมขึ้นไปไว้บนสวรรค์ซึ่งชื่อว่าพีระเดาซ์ เมื่ออาดัมขึ้นไปบนสวรรค์นั้นแล้ว อาดัมได้มองดูในสวรรค์นั้น เห็นนางฟ้าที่มีอยู่ในสวรรค์ไม่เหมือนกับตัวสักคนเดียววันหนึ่งอาดัมได้เอนตัวลงพักผ่อนร่างกายก็ม่อยหลับไป พระอัลเลาะห์เจ้าทรงทราบในพระทัยว่า จิตใจของอาดัมมีความฝันโดยเหตุว่าเท่ากับเป็นเด็กหนุ่มและอยู่ว้าเหว่คนเดียวที่บนสวรรค์นั้น ในบัดนั้นพระผู้เป็นเจ้าก็ได้บังเกิดมารดาของมนุษยชาติขึ้นผู้หนึ่งว่า ซีตีฮาวา แล้วได้นำลงมาไว้ข้างซ้ายของอาดัม โดยอำนาจแห่งพระผู้เป็นเจ้า เมื่ออาดัมได้ตื่นขึ้นแลเห็นหญิงซึ่งมานั่งข้างตัวนั้นแสนที่จะสวยไม่มีสิ่งใดที่จะเปรียบได้ ร่างกายสมบูรณ์ เมื่ออาดัมเห็นเช่นนั้นก็เอื้อมมือไปจะสัมผัสนางซีตีฮาวา

ในบัดนั้นมีสุรเสียงลงมาปรากฏแก่หูอาดัมว่าดูกรอาดัมเจ้าอย่าเพิ่งสัมผัสถูกต้องร่างกายเขาก่อน ซีตีฮาวานี้เราได้ส่งมาเป็นคู่ครองของเจ้า แต่จำต้องกระทำการสมรสกันเสียก่อน อาดัมก็กราบพระผู้เป็นเจ้าแล้วทูลสนองว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวงนั้นก็ได้รับพระราชทานมาจากพระองค์ทั้งสิ้น ข้าพระองค์ขอรับพระราชทานใส่เกล้าและจะปฏิบัติตามพระโองการทุกประการ และพระผู้เป็นเจ้ามีรับสั่งให้พวกมาลาอิกัตนำเอาเครื่องอาภรณ์นานาชนิดประดับด้วยเพชร พลอย มรกตทับทิมอันวิจิตรงดงามใส่ตอปัก นำลงมาวางไว้ต่อหน้าอาดัมและซีตีฮาวา เมื่ออาดัมและฮาวาได้แต่งเครื่องอาภรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็มีพระสุรเสียงลงมาแปลเป็นใจความว่า เราได้นิ๊กะอาดัมกับซีตีฮาวาซึ่งเป็นข้าของเรา (นิ๊กะคือการสมรส) ที่บนสวรรค์โดยมหาอำนาจของเรา เมื่อจบแล้วอาดัมก็กล่าวคำสรรเสริญแห่งความใหญ่ยิ่ง และพระมหากรุณาของพระผู้เป็นเจ้าอันมหาประเสริฐโดยไม่มีพระเจ้าองค์ใดที่ข้าพระองค์จะนับถือนอกจากพระองค์แต่ผู้เดียว

(คำกล่าว นิ๊กะ นี้ ชาวอิสลามได้ถือปฏิบัติมาจนทุกวันนี้ เพราะอิสลามถือว่าหญิงชาติอิสลามจะพอใจอยู่เป็นผัวเมียกันเองไม่ได้

จำต้องมีผู้นั่งรู้เห็น ในการกล่าวตามพระโองการนิ๊กะนี้จึงจะนับว่าการสมรสที่สมบูรณ์ หากผู้ใดได้เสียกันเองด้วยความยินยอมโดยไม่มีพิธีนิ๊กะนี้แล้ว นับว่าผัวเมียคู่นั้นไม่ถือว่าเป็นผัวเมีย แม้ลูกที่เกิดมาก็นับว่าผิดกฎบัญญัติ จะไม่ได้รับประโยชน์ ส่วนผัวเมียนั้นก็ดี ฝ่ายหนึ่งตายแล้วจะรับประโยชน์เป็นมรดกก็ไม่ได้ เพราะเป็นโมฆะมาตั้งแต่เริ่มอยู่ด้วยกัน เพราะฉะนั้น เรื่องเหล่านี้ทางอิสลามจึงได้ระมัดระวังหวงแหนกันนัก)

ในบัดนั้นพระอัลเลาะห์ก็ได้ประกาศแก่เทวดาทั้งหลายว่าอาดัมนั้นเป็นทูตของเรา และซีตีฮาวานั้นเป็นภรรยาของเราแล้ว ก็ประสาทพรให้คู่สมรสมีความรักใคร่กันตลอดกาลอวสาน แล้วมีรับสั่งว่า ดูกร อาดัมเจ้าจงจับมือซีตีฮาวานั้นได้แล้ว และบนสวรรค์นี้เป็นที่อยู่ของเจ้าทั้งสอง บรรดาสรรพสิ่งทั้งหลายเป็นสิทธิ์ของเจ้าที่จะบริโภค หรือจะใช้ เราอนุญาตทุกอย่าง เว้นแต่ต้นไม้ต้นหนึ่งชื่อคัรได เจ้าอย่าเข้าใกล้และอย่าบริโภค ถ้าหากเจ้าเข้าใกล้หรือบริโภคต้นไม้นั้น เจ้าทั้งสองจะได้รับภัยพิบัติแก่ตัวเจ้าเอง เพราะเหตุว่าเจ้าอยู่บนสวรรค์นั้นไม่เหมือนอยู่บนพื้นโลก ไม่มีการกินการดื่ม แล้วอาดัมก็เดินดูบนสวรรค์ทั่วไปก็เห็นว่าเป็นที่มั่นคง บรรดาคนทั้งหลายบนสวรรค์ก็มีเครื่องนุ่งห่ม และอาภรณ์ประดับคงจะเป็นที่ปลอดภัย

(ท่านผู้อ่านทั้งหลายจะพิจารณาดูได้ว่ามนุษย์คนแรก ซึ่งพระเจ้าได้สร้างขึ้นไว้บนโลกนี้นั้นเป็นชาย เมื่อวิญญาณได้เข้าสู่ร่างกายแล้วก็นับว่ามนุษย์ได้ถูกให้เป็นบนโลกโดยสมบูรณ์ คำแรกที่มนุษย์ได้กล่าวขึ้นในโลกเรานี้คือ ได้กล่าวออกมาเมื่อได้จามออกมาแปลว่า เป็นพระมหาธิคุณ คำนี้นับว่าเป็นคำมงคลของมนุษย์ ซึ่งคล้าย ๆ มีเสน่ห์อันสูง ตราบเท่าทุกวันนี้ มนุษย์เราก็ยังใช้คำนี้เป็นคำตอบแทนแสดงไมตรีจิตทุกชาติทุกภาษา ซึ่งมีอยู่ในโลกจนถึงทุกวันนี้ เพราะฉะนั้น เราจะแลเห็นได้ว่ามนุษย์คนแรกที่ได้เกิดมานี้พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงสร้างมาโดยความพินิจพิเคราะห์ถี่ถ้วนฉะนั้น อาดัมจึงได้ถูกพระผู้เป็นเจ้าอบรมและแนะนำในบรรดาสิ่งที่เป็นมงคลและความเป็นสุภาพชน และความได้รู้ได้เห็นด้วยตนเองตลอดทั้งบนฟ้าและพื้นพิภพ ทั้งนี้ ก็นับว่าพระองค์ได้ทรงให้การศึกษาอย่างประเสริฐแก่อาดัม เพราะฉะนั้น อาดัมจึงได้เป็นมนุษย์ที่สอาดที่สุดไม่มีมลทินมัวหมองเลย)

เมื่ออาดัมได้อยู่บนสวรรค์ด้วยความเป็นสุขแล้ว พระผู้เป็นเจ้าก็ย้ำรับสั่งกับอาดัมอีกว่า เจ้าจงอยู่ในสวรรค์นี้ให้เป็นสุข แต่ขอเตือนเจ้าไว้อีกสักครั้งว่าเจ้าจงอย่าได้ละเมิด และเจ้าต้องคิดอยู่เสมอว่าอิบลิสเป็นศัตรูตัวสำคัญของเจ้า และเจ้าอย่าได้เข้าไปใกล้ต้นไม้นั้นเป็นอันขาด ถ้าเจ้าฝ่าฝืนเข้าไป เจ้าก็จะเป็นผู้ทำลายตัวของเจ้าเองให้ได้รับความเดือดร้อน เจ้าจงจำใส่ใจว่าอิบลิสนั้นเป็นศัตรูสำคัญของเจ้า เมื่ออาดัมได้รับคำเตือนเช่นนี้แล้ว อาดัมก็ได้เดินตรวจดูที่ประตูสวรรค์ทุก ๆ ช่องทั่ว ๆ ไป และนึกอยู่ในใจว่าบรรดาประตูในสวรรค์นี้มั่นคงดีอยู่ คงจะเป็นความปลอดภัยแก่อิบลิสที่จะล่องเข้ามาได้ และตัวเราก็มิได้ทำผิดทำร้ายอะไรแก่อิบลิส อีกทั้งอิบลิสก็อยู่ในโลกแต่เราอยู่ในสวรรค์ไกลกันมากนัก อีกประการหนึ่ง ต้นไม้ซึ่งพระผู้เป็นเจ้าได้ห้ามไว้มิให้เข้าใกล้นั้น ถ้าเราได้ปฏิบัติรักษามิเข้าไปใกล้ ๆ ต้นไม้ที่พระองค์ได้ทรงห้ามไว้แล้ว เราก็ปลอดภัยจากอิบลิสได้ มีคำกล่าวไว้ในที่นี่ว่า จงทราบไว้เถิดว่า ในที่ใดมีบทบัญญัติบังคับไว้

จำต้องปฏิบัติและพิทักษ์รักษาไว้จงดีถูกต้อง เพื่อได้ทราบเหตุผลและประโยชน์ในที่สุดของมัน เรื่องนี้อาดัมก็ได้ระมัดระวังตัวอยู่แล้ว แต่ฝ่ายอิบลิสนั้นก็ตั้งใจหาโอกาสอยู่เสมอที่จะหาอุบายล่อลวงอาดัมให้จงได้ วันหนึ่งได้จำแลงตัวเป็นคนแก่มานั่งรอโอกาสอยู่ที่ริมประตูสวรรค์ที่อาดัมอยู่ แต่เข้าไปในสวรรค์ไม่ได้เพราะประตูปิดและคนอื่น ๆ จะย่างเหยียบเข้าไปในประตูนั้นไม่ได้ ขณะที่อิบลิสได้รอหาโอกาสอยู่ที่ประตูนั้น มีนกยูงที่ในสวรรค์นั้นตัวหนึ่งเดินมาที่ประตูและมองออกไปตามช่องเล็ก ๆ ที่มีอยู่ ก็แลเห็นคนแก่ร้องไห้อยู่คนหนึ่ง นกยูงจึงถามออกไปว่า ท่านคือใคร อิบลิสจำแลงก็ได้ตอบว่า เราก็เป็นมาลาอิกัตเช่นมาลาอิกัตทั้งหลายผู้หนึ่ง มีความปรารถนาอยากจะพบเจ้า นกยูงถามว่า มีธุระสิ่งใดหรือ อิบลิสจึงตอบว่า เจ้าจงมายืนที่ริมประตูนี้เราจะสอนคาถาที่ดี ๆ ให้สัก 3 อย่าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เจ้า คือ 1. จะทำให้หนุ่มสาวอยู่เสมอตลอดกาล 2. ไม่ตายตลอดไป 3. จะไม่ต้องออกไปจากสวรรค์ตลอดกาล

นกยูงตอบว่าเราจะเปิดประตูนี้ไม่ได้ นับตั้งแต่อาดัมเข้ามาอยู่ในสวรรค์นี้ มาลาอิกัตได้ใส่กุญแจมั่นคง และลูกกุญแจก็อยู่กับเขา อิบลิสได้อ้อนวอนว่า อย่างไรก็ตามขอให้ช่วยจัดแจงแก้ไขให้ช่วยเปิดประตูนี้ให้จงได้ นกยูงก็กลับเข้าไปบอกกับงูว่าได้มีคนแก่มานั่งร้องไห้อยู่ที่ประตู งูก็ออกมาดู และยื่นคอออกไปตามช่องประตู อิบลิสก็บอกกับงูเช่นเดียวกับนกยูง และงูก็ได้ตอบเช่นเดียวกับยกยูง อิบลิสก็ตอบว่าเราจะไม่เข้าไปทางประตู แต่เราจะเข้าไปทางปากของท่าน งูนึกในใจว่า ไฉนคนแก่นี้จะเข้าไปทางปากเราได้ จึงลองอ้าปากดู เมื่ออิบลิสเห็นดังนั้นก็แปลงกายให้เล็กลง และกระโดดเข้าไปในปากของงู งูก็พาเข้าไปในสวรรค์ได้สมความปรารถนา แล้วอิบลิสได้ขอร้องให้งูนำไปที่ต้นไม้คัรได

เมื่อถึงต้นไม้แล้วอิบลิสก็ออกมาจากปากงูนั้น และพักผ่อนอยู่ใต้ต้นไม้นั้น แล้วก็แกล้งร้องไห้เสียงดังได้ยินถึงพวกนางเทพธิดาในสวรรค์ ทำให้พวกนางธิดาพากันตกใจนึกฉงนว่า ใครมาร้องไห้อยู่ในสวรรค์ไม่เคยได้ยิน เพราะในสวรรค์เป็นที่สุขารมณ์ ไม่เคยมีผู้ใดทุกข์ร้อน และไม่มีใครอิจฉาริษยากัน ในบัดนั้นบรรดาพวกนางเทพธิดาก็พากันมายังต้นไม้ที่อิบลิสนั่งร้องไห้อยู่นั้น ซีตีฮาวาก็มาด้วย (*ซีตี ภาษาอาหรับแปลว่าพระนาง*) และถามนางเทพธิดาเหล่านั้นว่ามีเรื่องอะไรกัน นางเหล่านั้นจึงบอกว่า มีคนแก่ผู้หนึ่งข้าทั้งปวงไม่รู้จักมานั่งอยู่ที่นี่ ขณะนั้น อิบลิสปลอมก็ได้เห็นซีตีฮาวา แล้วพระนางฮาวาก็ได้ถามว่า ท่านเป็นใคร มาจากไหน เหตุใดจึงร้องไห้ อิบลิสก็ตอบว่า ดูก่อน แม่สาว ๆ ทั้งหลาย ตัวเรานี้ก็อยู่ในจำพวกมาลาอิกัต ที่เราได้ร้องไห้ก็เพราะพวกท่านทั้งหลายนั่นแหละ เพราะเหตุว่า พระผู้เป็นเจ้าจะต้องให้พวกท่านออกจากสวรรค์นี้ ถ้าพวกท่านทั้งหลายมีความประสงค์จะอยู่ในสวรรค์อีกต่อไปแล้ว ก็จงเก็บผลไม้นี้กิน เมื่อท่านกินแล้ว พวกท่านก็จะอยู่ในสวรรค์นี้ได้ต่อไปชั่วกัลปาวสาน

ซีตีฮาวาได้กล่าวตอบอิบลิสว่า พระผู้เป็นเจ้าได้ห้ามพวกเรามิให้กินผลไม้นี้ เหตุไฉนท่านจึงได้บอกให้เรากินผลไม้ที่พระองค์ทรงห้ามนี้อีก อิบลิสจึงตอบซีตีฮาวาว่านั้นคือเป็นนโยบายพระอัลเลาะห์เจ้า ที่จะให้ท่านต้องออกจากสวรรค์ไปอยู่ในพิภพโลก และจะทำให้ท่านเกิดความชราขึ้นแก่ร่างกาย และร่างกายของท่านก็จะเล็กลงอีก แต่ถ้าท่านกินผลไม้นี้แล้ว

ท่านก็จะพ้นจากอันตรายแก่ตัวท่าน แล้วอิบลิส ก็ได้กล่าวคำสาบาน โดยกล่าวพระนามของอัลเลาะห์อย่างแข็งแรง เมื่อซีตีฮาวาได้ยินคำสาบานของอิบลิสโดยกล่าวพระนามของอัลเลาะห์เช่นนี้ก็เชื่อถือ จึงเอื้อมมือออกไปเก็บผลไม้คัรไดมา 3 ผล และกินเสีย 1 ผล อีก 2 ผลนำเอามาฝากอาดัม อาดัมจึงถามว่านี้คืออะไร ฮาวาตอบว่านี่แหละผลไม้ที่พระผู้เป็นเจ้าห้าม ท่านลองรับประทานดูซีข้าพเจ้าได้รับประทานมาแล้ว 1 ผล มีรสโอชามาก อาดัมตอบว่าเราได้กระทำสัตย์ต่ออัลเลาะห์แล้ว ว่าจะไม่รับประทานผลคัรไดนี้ เพราะพระองค์ทรงห้ามไว้ เราไม่ยอมกิน ซีตีฮาวาก็จัดแจงรินน้ำคอมาร์ (คือน้ำสุรา) ที่มีอยู่ในสวรรค์มายื่นให้อาดัมถ้วยหนึ่ง เมื่ออาดัมได้รับน้ำสุราจากฮาวาดื่มแล้วก็รู้สึกมึนเมา และลืมคำมั่นสัญญาที่มีไว้ต่อพระผู้เป็นเจ้า บังเอิญให้เป็นการปิดอกปิดใจอาดัม แล้วจึงได้รับผลไม้คัรไดนั้นจากมือของฮาวามารับประทาน พอกลืนตกถึงลำคอก็ให้บังเกิดปฏิกิริยาขึ้นที่อาดัม โดยที่อาภรณ์เครื่องตกแต่งร่างกายของอาดัมและซีตีฮาวาก็หลุดอันตรธานหายไปหมดสิ้นไม่มีอะไรเหลืออยู่เลย ขณะนั้นอาดัมก็เอื้อมไปเด็ดเอาใบไม้มาปกปิดร่างกายและยื่นให้ซีตีฮาวาเป็นเครื่องปกปิดร่างกาย แล้วอาดัมก็ร้องไห้ขอพระมหากรุณาต่อพระผู้เป็นเจ้า

พระผู้เป็นเจ้ามีรับสั่งว่า ดูกร อาดัม เราได้ห้ามเจ้าไว้แล้วไม่ใช่หรือว่าอย่าเข้าไปใกล้ต้นไม้ต้นนั้น และให้ระมัดระวังอิบลิสศัตรูตัวสำคัญของเจ้า ทันใดนั้นพระผู้เป็นเจ้าก็มีรับสั่งให้มาลาอิกัตนำตัวอาดัม ซีตีฮาวานกยูง งู และอิบลิสออกไปจากสวรรค์ลงสู่พื้นพิภพ บรรดามาลาอิกัตก็กระทำตามรับสั่งในเมื่ออาดัมจะได้จากสวรรค์มานั้น อาดัมได้ยืนขึ้นร้องไห้รำพันในการที่จะต้องออกจากสวรรค์ไปยังโลก แล้วอาดัมก็ได้เอากิ่งไม้ในสวรรค์นั้นกิ่งหนึ่งถือติดมือมาเพื่อทำไม้เท้าป้องกันตัว (ไม้เท้าอันนี้เป็นไม้เท้ากายสิทธิ์อภินิหารมากมายตกทอดต่อ ๆ ลงมายังนาบีองค์สำคัญ ๆ จนถึงที่สุดนาบีสุไลมาน ซึ่งเป็นเจ้าครองโลก)

เมื่ออาดัมและพวกได้เดินออกมาจากสวรรค์แล้ว อาดัมได้ตกลงมาในโลกในที่แห่งหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า *ซรันเด็ต* ส่วนซีตีฮาวานั้นได้ตกลงมาในที่แห่งหนึ่งเรียกว่า *ยิดดะห์* คือท่าเรือที่จะขึ้นไปในเมืองเมกกะในปัจจุบันที่ช่องทะเลแดง) ส่วนนกยูงนั้นตกที่ฮินดูสถาน งูนั้นตกลงมาที่ *ซะฟาฮาน* แผ่นดินอาฟริกา อิบลิสนั้นตกลงมาที่ตำบลแห่งหนึ่ง เรียกว่า *กัมมันตรัน* (ไม่ทราบว่าที่ใดแน่) เมื่ออาดัมและฮาวาได้ตกลงมาอยู่ในพื้นพิภพในตำบลดังกล่าวแล้วก็รู้สึกเสียใจอย่างสุดซึ้ง ซึ่งตนได้กระทำการฝ่าฝืนข้อบัญญัติของพระผู้เป็นเจ้ามีความหวั่นเกรงไปอีกว่า ถ้าหากว่าได้กระทำการฝ่าฝืนผิดคำสั่งพระผู้เป็นเจ้า ไม่ทราบว่าจะได้รับโทษต่อไปในสถานใดอีก อาดัมและฮาวาต่างก็ร้องไห้ขอรับสารภาพโทษของตนต่อพระผู้เป็นเจ้า มีกล่าวกันไว้ว่า การรำพันขอลุแก่โทษตัวต่อพระผู้เป็นเจ้านี้อยู่ถึง 200 ปี กล่าวกันว่าจนน้ำตาของอาดัมนั้นหลั่งไหลออกมาเป็นลำธาร จนเป็นเหตุให้ริมลำธารนั้นเกิดต้นผลไม้ขึ้นได้ เช่น ต้นทับทิม อินทผาลัม ส่วนซีตีฮาวานั้นนั่งร้องไห้เช่นเดียวกับอาดัมจนน้ำตาไหลเป็นลำธารออกมาถึงทะเล ตามริมลำธารนั้นเกิดเป็น *ซะระ* ส่วนในทะเลเกิดเป็นหอยมุก (*ซะระ* นั้นเป็นหินผุเปื่อยชนิดหนึ่ง ซึ่งพวกอาหรับเอามาทาริมขอบตา ถือกันว่าเป็นของศักดิ์สิทธิ์ เป็นยาตาทำให้ตาสว่าง และทำ

... เมื่ออาดัมได้รับน้ำสุราจากฮาวาดื่มแล้วก็รู้สึกมึนเมา และลืมคำมั่นสัญญาที่มีไว้ต่อพระผู้เป็นเจ้า บังเอิญให้เป็นการปิดอกปิดใจอาดัม แล้วจึงได้รับผลไม้คัรไดนั้น จากมือของฮาวามารับประทาน พอกลืนตกถึงลำคอก็ให้บังเกิดปฏิกิริยาขึ้นที่อาดัม โดยที่อาภรณ์เครื่องตกแต่งร่างกายของอาดัมและซีตีฮาวาก็หลุดอันตรธานหายไปหมดสิ้นไม่มีอะไรเหลืออยู่เลย ขณะนั้นอาดัมก็เอื้อมไปเด็ดเอาใบไม้มาปกปิดร่างกาย และยื่นให้ซีตีฮาวาเป็นเครื่องปกปิดร่างกาย แล้วอาดัมก็ร้องไห้ ขอพระมหากรุณาต่อพระผู้เป็นเจ้า...

ให้นัยน์ตาสวยงามคมขำยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นหญิงชายชาวอาหรับจึงได้เกิดความนิยมทั่วทุกตัวคนมาจนถึงทุกวันนี้ จนเป็นเหตุให้แพร่หลายไปถึงยุโรปและอเมริกาตลอดถึงไทยเราด้วย ส่วนมุกนั้นก็เป็นที่นิยมของหมู่สตรีทั้งหลายทั่วโลก)

อยู่มาวันหนึ่ง ยิบราอิลมาแจ้งต่ออาดัมว่ามีรับสั่งจากพระผู้เป็นเจ้าว่าให้ท่านขึ้นฮะยีสักครั้งหนึ่งก่อนตาย เมื่ออาดัมได้ยินคำว่าตายก็รู้สึกตัวสั่นร่างกายอ่อน เพราะไม่เคยได้ยินคำว่าตายมาก่อน และอาดัมถามยิบราอิลตอบว่า *ก๊ะบาตุ้ลลอ* (แปลว่าไปนมัสการพระวิหารใหญ่ที่เมกกะในปัจจุบันนี้ แต่ก่อนที่ยังไม่มีอะไรเป็นหลักฐานเป็นแต่จำพวกมาลาอิกัตได้มากระทำการสักการะผืนแผ่นดินอันน้อยที่ตั้งมหาวิหารทุกวันนี้) ในบัดนั้นอาดัมก็เดินตั้งหน้าไปทางทิศที่ยิบราอิลชี้ให้ ทุก ๆ แห่งที่อาดัมได้พักในระยะทางที่เดินไปนั้น ที่เหล่านั้นได้กลายเป็นเมืองและประเทศใหญ่ ๆ โดยอำนาจและความใหญ่ยิ่งของอาดัมที่พระผู้เป็นเจ้าประทานให้ เมื่ออาดัมได้เดินทางถึงเมกกะได้กระทำการสักการะพระผู้เป็นเจ้า ณ ที่เมกกะนั้นแล้ว บรรดามาลาอิกัตทั้งหลายก็บอกกับอาดัมว่าพวกเราได้มากระทำกิจทักษิณาวัตในที่เมกกะนี้มานานก่อนท่านถึง 2,000 ปี

อยู่มาวันหนึ่ง อาดัมได้เห็นร่างหญิงคนหนึ่งเดินมาในทุ่งแต่ระยะไกล จึงพิศวงมองดูไปก็จำได้ว่าเป็นซีตีฮาวาภรรยา อาดัมก็เดินเข้าไปใกล้ ต่างคนก็โผเข้าหากันร้องไห้รำพันกลัวเกรงอำนาจพระผู้เป็นเจ้าและคิดถึงเรื่องอดีตที่ล่วงมาแล้วในสวรรค์ เฝ้าขอลุแก่โทษต่อพระผู้เป็นเจ้า พระผู้เป็นเจ้าก็สั่งให้มาลาอิกัตเปิดหนทางในวิธีของโลกตลอดจนเจ็ดชั้นฟ้าถึงพระมหารัตนบัลลังก์แห่งพระผู้เป็นเจ้า อาดัมก็ได้มองเห็นตลอดขึ้นไปถึงมหารัตนบัลลังก์ ที่เสามหารัตนบัลลังก์นั้นจารึกคำสรรเสริญไว้มีความว่า *แลอีแลฮะอิลล่อนลอ มูฮัมมะดูรอซุลุ่นลอ* (คำคำนี้เป็นคาถาสำคัญของชาวอิสลามทั่วไปของโลก เขาจะบ่นพร่ำในทุกขณะลมหายใจจะไม่ลืม และเขาจะสิ้นลมหายใจไปพร้อมด้วยคำคำนี้ คาถานี้แปลว่า ข้าขอนับถือและปฏิบัติตามพระองค์อัลเลาะห์แต่ผู้เดียว และนะบีมูฮัมมัดนั้นเป็นข้าและเป็นทูตของพระองค์)

เมื่ออาดัมได้มองแลเห็นคาถาดังได้กล่าวมาแล้วนั้น จึงได้กล่าวคำกราบทูลวิงวอนรับสารภาพความผิดลุแก่โทษต่อพระผู้เป็นเจ้าว่า

โดยอำนาจคาถาที่จารึกไว้บนมหารัตน์บัลลังก์นั้น ข้าพระองค์ขอ *เตาว์บัต* (หมายความว่าปลงอาบัติหรือลุแก่โทษ) ต่อพระองค์ ในทันใดนั้น พระผู้เป็นเจ้ามีรับสั่งแก่ยิบราอิลให้มาแจ้งแก่อาดัมว่า ข้าได้ยกโทษให้แก่อาดัมและฮาวาแล้ว แล้วอาดัมกับฮาวาก็ขึ้นทำฮะยีในที่กะบ๊ะห์นั้นตามรับสั่ง เมื่อเสร็จพิธีฮะยีแล้วยิบราอิลก็ได้นำอาดัมไปที่แม่น้ำแห่งหนึ่ง และได้เอาดินในแม่น้ำนั้นขัดสีชำระหลังอาดัม เพื่อเป็นมงคลแก่บุตรหลานของอาดัมที่เกิดมาต่อ ๆ กันลงไป

(แม่น้ำนี้เรียกว่าแม่น้ำ*เนียอะมั่น* แม่น้ำนี้อยู่ในสวรรค์ เป็นแต่มาลาอิกัตไปนำเอาดินในที่นั้นลงมาขัดสีที่หลังอาดัมเพื่อเป็นมงคลดังได้กล่าวแล้ว)

อาดัมจึงได้ถามยิบราอิลว่า การกระทำเช่นนี้เพื่อประโยชน์อันใด ยิบราอิลจึงตอบว่า นี่แหละคือจะเป็นเหตุให้บุตรหลานของเจ้าที่จะเกิดต่อ ๆ กันมาโดยที่พระผู้เป็นเจ้าจะได้ประทานให้อาดัม อาดัมจึงได้มองขึ้นไปบนอากาศ แลเห็นบรรดาดวงวิญญาณบุตรหลานของเขาอันที่จะเกิดในพิภพโลกนั้นดูมากมายเต็มไปบนเวหา อาดัมจึงได้บอกกับยิบราอิลว่า ดูก่อนท่านยิบราอิล พระผู้เป็นเจ้าได้ประทานบุตรหลานของข้าพเจ้าในอันที่จะเกิดมาในพิภพโลกเท่าที่แลเห็นนี้ ไฉนจะอยู่ในโลกนี้จุกันได้ ยิบราอิลจึงตอบอาดัมว่า เป็นความประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งทรงมหาอำนาจอันใหญ่ยิ่งอันจะให้มีบังเกิดขึ้นเช่นนั้น ดูกรอาดัม บรรดาดวงวิญญาณเหล่านี้บางส่วนกำลังจะเกิดขึ้น บางส่วนอยู่ในครรภ์มารดา บางส่วนเพิ่งจะอยู่ในกระดูกสันหลังบิดา และวิญญาณส่วนไหนมาก่อนนั้นเขาจะตายก่อนเช่นนี้จนถึงอวสาน อาดัมจึงพูดว่าลูกหลานของเราอันที่จะเกิดมานี้เราได้พิเคราะห์ดูเห็นว่ามีจรรยามารยาทต่าง ๆ กัน ซึ่งได้มองเห็นบางพวกเป็นอิสลาม บางพวกเป็น *กาฬีรัน* บางพวกเป็น *มุนิน* ผู้ซึ่งเชื่อถือพระเจ้า และบางพวกเป็น *อาซี*ผู้เชื่อถืออิบลิส บางพวกมีความร่าเริง บางพวกมีความเศร้าโศก บางพวกมั่งมีเป็นเศรษฐี บางพวกยากจน แล้วพระผู้เป็นเจ้าได้มีรับสั่งว่า ดูกรอาดัม เจ้าจงพินิจดูลูกหลานของเจ้าที่มั่งมีนั้น ดูพวกเขาไม่รู้จักพอในพระมหากรุณาของเราเลย และพวกที่ยากจนนั้นเล่าก็ไม่มีความอดทนต่อเราเลย แล้วพระผู้เป็นเจ้าก็รับสั่งแก่บรรดาวิญญาณที่เต็มอยู่บนอากาศนั้นให้แปรขบวนเป็นแถวตามเหล่าตามพวก ล้อมรอบตัวอาดัมเต็มทั้งสี่ทิศ แต่ทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตก ทิศใต้ถึงทิศเหนือ เป็นแถว ๆ เต็มทั้งโลก และโดยความประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้าที่จะชี้อาดัมแลเห็นเหตุสำคัญว่า บุตรหลานของเขาที่จะเกิดมาในโลกถึงวันสิ้นโลก ด้านขวาของเขาจะเป็น*มุนิน* และแถวฝ่ายซ้ายของอาดัมนั้นแหละจะเป็นพวก*มุนาเพี้ยะ* พวก*ซินดิด* พวก*อาซี* และพวกที่นั่งอยู่แถวหน้าของอาดัมนั้นจะเป็นพวก*นาบี* และพวก*วาลี* (*วาลี*คือพวกที่สำเร็จเป็นอรหันต์) และแถวหลังอาดัมนั้นเป็นพวก*กาฬีรีน* และพวก*มาซริก* แล้วพระผู้เป็นเจ้ามีรับสั่งแปลความว่า เราเป็นเจ้าของเจ้าทั้งหลายมิใช่หรือ? บรรดาวิญญาณทั้งปวงก็กราบทูลต่อพระผู้เป็นเจ้าว่า พระองค์เป็นพระผู้เป็นเจ้าของข้าทั้งหลาย แล้วพระผู้เป็นเจ้าจึงรับสั่งว่า ให้เจ้าทั้งหลายกระทำการกราบไหว้เคารพพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า ในบัดนั้นฝ่ายแถวข้างขวาก็ได้กราบตามรับสั่งพร้อมกัน ส่วนแถวข้างซ้ายของอาดัมทั้งสิ้นไม่กระทำการกราบไหว้ พระผู้เป็นเจ้าจึงรับสั่งเป็นครั้งที่สอง ให้เจ้าทั้งหลายจงกระทำการกราบไหว้ ฝ่ายแถวขวาได้ทำการกราบไหว้พระผู้เป็นเจ้าพร้อมกัน

แต่สองส่วน อีกส่วนหนึ่งไม่กราบ ส่วนแถวฝ่ายซ้ายนั้น ส่วนหนึ่งได้กระทำการกราบ อีกสองส่วนไม่กระทำการกราบ เพราะฉะนั้นจะแลเห็นได้ว่าพวกที่กราบไหว้ตามรับสั่งนั้นเป็นอิสลาม ผู้ที่ไม่ทำการกราบไหว้นั้นไม่ใช่อิสลาม

พระผู้เป็นเจ้าจึงมีรับสั่งต่ออาดัมว่าวิญญาณแถวซีกข้างขวาซึ่งทำตามรับสั่งของเรานั้นแหละพวกที่จะได้สวรรค์ ส่วนพวกที่ไม่กระทำการตามนั้น หนทางของเขาก็ต้องแยกไปทางนรก เมื่ออาดัมได้ฟังรับสั่งดังนั้น ก็รู้สึกว่าลูกหลานของตัวอันที่จะเกิดมาบนพิภพโลกนี้จะมีส่วนดีเป็นส่วนน้อย ส่วนเลวจะมีมากแล้วอาดัมก็ร้องไห้เกรงกลัวอำนาจของพระผู้เป็นเจ้า พระผู้เป็นเจ้าจึงมีรับสั่งต่ออาดัมว่าดูกร อาดัม อิบลิสนั้นเจ้าจงอย่าได้ละเมิดและประมาทเป็นอันขาด เพราะมันได้อยู่ร่วมโลกกันกับเจ้า และลูกหลานของเจ้าในกาลต่อไป

(การที่พระเจ้าได้มอบลูกหลานมรดกให้อาดัมตามที่ได้กล่าวมาแล้วทางเบื้องต้นนั้นก็เพราะเหตุว่าจะต้องให้อาดัมต้องได้รับรู้เห็นในจำนวนวิญญาณ อันที่จะให้เกิดมาในพิภพโลกนี้ทั้งหมด และพระผู้เป็นเจ้าได้เปิดหนทางให้อาดัมได้รู้เห็นโชคและความเป็นมาของบรรดาวิญญาณทั้งหลายเหล่านั้น ทั้งดีและชั่วมีและจน ให้อาดัมได้เห็นทุกประการ ข้อเหล่านี้เรียกรวมกันตามภาษาศาสนาของอิสลามว่า *อาซัน* แปลว่าลิขิตที่ติดตัวมาแต่กำเนิดซึ่งพระผู้เป็นเจ้าได้ประทานให้ไว้เป็นกำเนิดดั่งเดิมมาทีเดียว ข้อนี้ชาวอิสลามถือกันโดยมั่นคงแน่นอน แต่มีบทห้ามไว้ว่ามนุษย์เราเกิดมาทุกคนต้องขวนขวายใช้ความสามารถของตนไม่ให้อยู่นิ่งคอยรับแต่ทาน มนุษย์เช่นนี้เรียกว่า เบียนโลก หาเป็นคุณประโยชน์อะไรแก่ตัวเองหรือแก่โลกหรือแก่ศาสนาแต่ประการใดไม่ ข้อนี้ถึงทางศาสนาก็ตำหนิเพราะศาสนาสอนให้เราได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว และให้รู้สึกบุญคุณของพระผู้เป็นเจ้าของประมุขผู้ปกครอง คือพระมหากษัตริย์หรือประธานาธิบดีหรือบิดามารดาครูบาอาจารย์และคุณของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งเราได้อนุเคราะห์แม้แต่น้อย จริงอยู่ทางศาสนาก็อนุญาตไว้ว่า ให้มนุษย์ทำทานแก่คนจน และคนจนก็มีหน้าที่รับทานเหล่านั้นได้ ซึ่งศาสนาได้แบ่งแยกหน้าที่ ผู้ที่จะรับทานเหล่านี้ได้มีอยู่ 8 ประเภท มิใช่ว่ามนุษย์ทั้งหลายนั้นจะมีหน้าที่รับทานทั้งหมด หามิได้ 8 ประเภทที่อนุญาตไว้ให้รับทานได้ มีดังนี้ 1. เด็กกำพร้า 2. นักรบที่เข้าทำสงครามซึ่งร่างกายทุพพลภาพ 3. บุตรภรรยาของนักรบซึ่งสามีเสียชีวิต 4. ผู้กอบกู้ศาสนา เช่น แนะนำสั่งสอนศาสนาหรือได้ช่วยเหลือเกื้อกูล 5. ครูบาอาจารย์ 6. คนยากจนซึ่งไม่สามารถจะเลี้ยงตัวได้ 7. มนุษย์จำพวกที่ร่างกายพิการ ไม่สามารถจะเลี้ยงตัวได้ 8. เจ้าหน้าที่ผู้จัดการในเรื่องเกี่ยวกับธรรมทานนี้)

ท่านผู้อ่านทั้งหลายได้โปรดพิจารณาข้อความที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วนั้น ท่านจะแลเห็นว่าเมื่อพระผู้เป็นเจ้าได้สร้างอาดัมคือผู้ชายแล้วร้อยปีเศษ จึงได้สร้างผู้หญิง คือซีตีฮาวาให้มาเป็นคู่ครองของอาดัม แล้วทำการสมรสให้ไปอยู่บนสวรรค์ ดังได้กล่าวมาแล้วทางเบื้องต้นนี้ ในขั้นแรกของมนุษย์สองผัวเมียนี้ พระผู้เป็นเจ้าก็ได้วางกฎเกณฑ์ไว้ให้มนุษย์คู่นั้นปฏิบัติมีอยู่เพียงบทเดียว คือข้อห้ามมิให้อาดัมและซีตีฮาวาไปเข้าใกล้ต้นไม้และกินผลคัรไดแต่ประการเดียว เพื่อให้อาดัมและซีตีฮาวาปฏิบัติ แต่อาดัมและซีตีฮาวาก็รู้ตัวและตั้งใจปฏิบัติตามโองการนั้นทุกประการ

นอกจากนั้นแล้ว พระผู้เป็นเจ้ายังได้เน้นข้อห้ามให้อาดัมทราบไว้อีกด้วย แต่ถึงกระนั้นก็ดี อิบลิสยังหาอุบายต่าง ๆ เข้ามาล่อลวงอาดัมและฮาวาถึงในสวรรค์จนได้สมประสงค์ เราจะแลเห็นได้ว่าการล่อลวงของอิบลิสนั้นเล่ห์เหลี่ยมของมันสำคัญมาก ถ้าผู้ใดประมาทแล้วคงหลงอยู่ในกลของมันได้ ข้อนี้ศาสนาระวังนักไม่ให้ประมาท ทางพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าท่านก็สั่งนักสั่งหนาไม่ให้ประมาท ขอให้ท่านผู้อ่านจงสังเกตกลของอิบลิสให้ดี ๆ ซึ่งมันเข้าตีท้ายครัวของอาดัม คือ ใช้อุบายให้ซีตีฮาวาหลงกลของมันโดยเอาผลคัรไดนั้นมากิน แล้วซีตีฮาวายังไปบังคับและใช้กลนั้นให้อาดัมหลงใหลพลอยเสียไปด้วยกันทั้งคู่ เรื่องนี้จึงเป็นมรดกตกทอดมายังมนุษย์เราทุกวันนี้ กล่าวคือในทุกวันนี้ผู้ใดจะให้สินบนต่อผู้มีอำนาจเหนือก็จำเป็นต้องใช้แผนตีท้ายครัวแบบอิบลิสนี้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งกล่าวกันทั่วไปในประเทศไทย

เมื่ออาดัมและซีตีฮาวาได้รับพระโอวาทจากพระผู้เป็นเจ้าเช่นนั้น ทั้งสองก็กราบลงแล้วทูลว่าขอพระองค์ผู้ทรงไว้ซึ่งพระมหากรุณา ได้พระราชทานโทษานุโทษแก่ข้าพระองค์ และขอได้ทรงพระเมตตาปกป้องข้าพระองค์ให้พ้นจากความเบียดเบียนจากอิบลิสซึ่งเป็นศัตรู พระผู้เป็นเจ้าได้ประทานพรให้อาดัมแล้ว พระองค์ทรงให้สัญญากับอาดัมว่า เจ้าและลูกหลานของเจ้าจงอย่าประมาท ถ้าเจ้าและลูกหลานของเจ้าได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของเรา เราก็จะประทานประโยชน์อย่างยิ่งให้ได้ไปสวรรค์ ถ้าใครประพฤติตามอิบลิสก็ต้องไปทางนรกรวมกับพวกอิบลิส เมื่อพระผู้เป็นเจ้าได้ให้คำมั่นต่ออาดัมแล้ว ก็ประทานหินก้อนหนึ่งจากสวรรค์ลงมาบนพื้นพิภพโลกเพื่อเป็นสักขีพยานในความประพฤติของมนุษย์ในโลกนี้ในการที่จะทำดีและทำชั่วทั้งหลาย

(หินก้อนนี้เมื่อลงมาจากสวรรค์นั้นแต่เดิมเป็นสีขาว และได้นำเอาไปติดไว้ที่ประตูกะบะห์ มหาวิหารใหญ่ในเมืองเมกกะทุกวันนี้ เมื่อพวกฮะยีที่ไปกระทำฮะยีก็ไปจูบหินก้อนนี้เพื่อเป็นมงคลและเป็นสักขีแห่งการกระทำฮะยี หินก้อนนี้เวลานี้เป็นสีดำไม่ขาวเหมือนแต่ก่อน เขาว่ากันว่า เพราะเหตุที่คนขึ้นไปกระทำฮะยีได้จูบหินนี้ดูดเอาบาปไปติดอยู่ จึงเป็นเหตุให้สีของหินนั้นดำลง)

เมื่อพระผู้เป็นเจ้าได้ประทานคำมั่นต่ออาดัมแล้ว พระองค์ก็ได้รับสั่งว่า เราได้ให้รอซูลและนาบีของเราจากลูกหลานของเจ้ามาสั่งสอนควบคุมกันต่อ ๆ กันมา ตามกาลสมัยจนถึงวันสิ้นโลก นาบีและรอซูลองค์หลังที่สุดและใหญ่ยิ่งที่สุดนั้น คือ นาบีมูฮัมมัด รอซูลล่อห์ลอห์ โดยประทานคัมภีร์กุรอ่านอันเป็นคัมภีร์ที่สุดจนวันสิ้นโลก ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นแม่บทแห่งคัมภีร์ทั้งหลาย บรรดานาบีและรอซูลทั้งหลายซึ่งพระผู้เป็นเจ้าได้ประทานลงมาเป็นทูตของพระองค์ตามกาลสมัยนั้นรวมกัน 24,313 พระองค์ องค์ที่สุดคือ นาบีมูฮัมมัด รอซูลล่อห์ลอห์ เมื่ออาดัมได้รับทราบพระโองการพระผู้เป็นเจ้าดังนั้นแล้วก็รู้สึกทุกข์โศกนั่งร้องไห้รำพันถึงว่าบุตรหลานทั้งหลายจะได้ไปสวรรค์มีเป็นส่วนน้อย จะถูกล่อลวงจากอิบลิสไปตกนรกเสียเป็นจำนวนมาก ในบัดนั้นพระผู้เป็นเจ้าก็มีรับสั่งว่า ดูกร อาดัมเจ้าจงไปที่ตำบล*ซรันเด็ต* เพราะที่นั่นแหละจะเป็นที่อยู่ของเจ้าและซีตีฮาวาภรรยาของเจ้า เมื่ออาดัมได้รับพระโองการเช่นนั้นก็เดินไปพร้อมกับซีตีฮาวา เมื่อถึงก็ได้จัดแจงที่พัก (ที่ตำบลซรันเด็ตนี้คือแผ่นดินเดิมที่อาดัมตกลงมาจากสวรรค์นั้นเอง นักประวัติศาสตร์อาหรับกล่าว

... ขอให้ท่านผู้อ่านจงสังเกตกลของอิบลิสให้ดี ๆ ซึ่งมันเข้าตีท้าย ครัวของอาดัม คือใช้อุบายให้ซีตีฮาวาหลงกลของมันโดยเอาผลคัรไดนั้นมากิน แล้วซีตีฮาวายังไปบังคับและใช้กลนั้นให้อาดัมหลงใหลพลอยเสียไปด้วยกันทั้งคู่ เรื่องนี้จึงเป็นมรดกตกทอดมายังมนุษย์เราทุกวันนี้ กล่าวคือในทุกวันนี้ผู้ใด จะให้สินบนต่อผู้มีอำนาจเหนือก็จำเป็นต้องใช้แผนตีท้ายครัวแบบอิบลิสนี้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งกล่าวกันทั่วไปในประเทศไทย...

กันว่าเป็นแผ่นดินเมโซโปเตเมียในแผ่นดินเตอร์กีฝั่งอาเซีย ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองหลวงของเตอรกีทุกวันนี้ บางคนก็ว่าเป็นประเทศอิสราเอลทุกวันนี้ หรือที่เรียกว่าไมตุลมุกัดดิส)

ต่อมาวันหนึ่งยิบราอิลได้นำเอาเหล็ก 7 ชิ้น ซึ่งได้ทำสำเร็จรูปแล้วมามอบให้กับอาดัม เพื่อเป็นประโยชน์แก่มนุษย์ ดังที่มีพระโองการ ... แปลความว่า เราได้ส่งเหล็กมายังพื้นพิภพนี้ เพื่อประสงค์ให้เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ เหล็ก 7 ชิ้น ซึ่งได้นำมาให้อาดัมนี้ คือ 1. ค้อนเหล็ก 2. ทั่งเหล็ก 3. สว่านเจาะเหล็ก 4. ขวานปลี 5. จอบ 6. คีมเหล็ก 7. เครื่องประกอบการทำเหล็ก

(ขวานปลีหรือขวานโยนก็เรียก ขวานชนิดนี้เป็นขวานโบราณ พวกชาวไร่ชอบใช้โค่นต้นไม้และใช้ต่างผึ่งก็ได้ ขวานชนิดนี้รูปสัณฐานไม่เหมือนขวานที่เราใช้ถากหรือฟันไม้อย่างทุกวันนี้ ไม่มีรูเป็นบ้อง แต่มีกั่นเหมือนมีดพร้า ตาขวางกว้างประมาณ 3-4 นิ้ว ตายาว 5-6 นิ้ว กั่นยาวประมาณ 5 นิ้ว มีด้ามยาวประมาณ 2-3 ศอก ปลายด้ามงอเซาะเป็นร่องเท่าขนาดของกั่นขวาน แล้วมีหวายถักเป็นดอกไม้ที่ปลายด้าม เมื่อต้องการใช้โค่นไม้หรือถากไม้ ก็เอากั่นขวานนั้นแทงลงในช่องปลอกถักด้วยหวาย แล้วตอกให้แน่น ถ้าจะใช้เป็นผึ่งถากไม้ก็บิดตาขวานนั้นให้ขวางออกเหมือนผิงแล้วถากไม้แทนผึ่งได้ด้วย)

เมื่ออาดัมได้รับเหล็กจากยิบราอิลแล้ว จึงบอกว่า สิ่งทั้งหลายเหล่านี้เราไม่เคยมีเลย จะใช้ประโยชน์ได้อย่างไร และจะได้อะไรเอามาใช้หุงต้มอาหารอย่างท่านว่านั้น ยิบราอิลจึงตอบว่า พระผู้เป็นเจ้ายังจะได้ประทานไฟมาให้แก่ท่าน ในบัดนั้นก็มีรับสั่งให้ยิบราอิลลงไปเอาไฟในนรกนำมายื่นให้แก่อาดัมหนึ่งก้อน อาดัมก็รับเอาก้อนไฟนั้น เมื่อมืออาดัมได้ถูกก้อนไฟนั้น ไฟนั้นก็มีความร้อนมากกว่าไฟธรรมดาที่เราใช้อยู่ทุกวันนี้ ไฟนั้นมีความร้อนมาก จึงหล่นลงจากมืออาดัมตกถึงดินทะลุลอดกลับลงไปอยู่ในนรกตามเดิม ยิบราอิลจึงได้ลงไปนำเอาไฟในนรกนั้นมาให้แก่อาดัมอีก แต่ไฟนั้นก็ตกลงจากมือของอาดัมกลับลงไปอยู่ในนรกอีกตามเดิม พระผู้เป็นเจ้าจึงรับสั่งให้ยิบราอิลบอกแก่อาดัมว่าให้เอาเหล็กและหินมาตีกันเข้าจะมีไฟเกิดขึ้น หรือให้เอาไม้ต่อไม้สีกันเข้าให้นานความร้อนจะเกิดเป็นไฟขึ้นได้ อาดัมกระทำตามนั้นก็เกิดมีไฟขึ้น

สมประสงค์ อาดัมจึงบอกกับยิบราอิลว่า ไฟซึ่งท่านนำมาครั้งก่อนนั้นข้าพเจ้าถูกต้องไม่ได้ เพราะความร้อนของมันรุนแรงนัก แต่ไฟนี้ข้าพเจ้าจับต้องได้ไม่สู้ร้อน ยิบราอิลจึงแจ้งกับอาดัมว่าแต่ก่อนนั้นเป็นไฟนรก แต่เดี๋ยวนี้ก็เป็นอันว่าความร้อนของไฟในนรกนั้นไอความร้อนของมันดูดติดอยู่ตามไม้ หิน และเหล็ก

ต่อไปนี้อาดัมก็ได้ลองตีเหล็กทำเป็นภาชนะ โดยยิบราอิลเป็นผู้สอนให้จนเป็นที่เข้าใจ ยิบราอิลได้นำเอาโคตัวหนึ่งมาให้อาดัมเพื่อเป็นพาหนะลากไถ และใช้การต่าง ๆ ได้ต่อไป และยิบราอิลก็ให้อาดัมทำไร่ปลูกข้าวสาลีและพันธุ์ฝ้ายเพื่อเป็นอาหารและใช้ปุยของมันทำด้ายพอเป็นผ้าปกปิดร่างกาย อาดัมก็ได้กระทำตามที่ยิบราอิลสอนให้ทุกประการ ครั้นเมื่ออาดัมทำไร่เกิดผลแล้วก็เก็บเอาข้าวสาลีมาทำเป็น *รูตี* (ขนมปัง) สุกแล้วอาดัมก็กินทันใดนั้น ยิบราอิลจึงได้พูดขึ้นว่า ช้าก่อนอาดัมท่านอย่าเพ่อรับประทานก่อน รอเอาไว้ให้ตะวันตกดินเสียก่อนแล้วจึงรับประทานได้พร้อมกับซีตีฮาวา ครั้นถึงเวลาค่ำแล้ว อาดัมกับซีตีฮาวาก็พร้อมกันรับประทานรูตี ยังมีเหลืออยู่อีกส่วนหนึ่ง ซีตีฮาวาก็ได้เก็บไว้บริโภคในเวลาอื่นต่อไป นี่แหละเป็นคุณสมบัติของผู้หญิง มีสิ่งใดแล้วก็ต้องเก็บเอาไว้ใช้ประโยชน์ในเวลาขาดแคลนในเวลาภายหน้าดังนี้เสมอมา (ตามที่ยิบราอิลให้อาดัมกินอาหารได้ในเวลาพระอาทิตย์ตกนั้นก็หมายความว่ากลางวันให้ถือศีล)

ในต่อมานั้นเมื่ออาดัมได้ประกอบการทำไร่เลี้ยงชีพ ร่างกายของอาดัมก็เกิดเป็นสีดำไปทั้งตัวเว้นแต่หน้า เมื่ออาดัมเห็นเช่นนั้นก็ตกใจ รู้สึกตัวว่าเกิดโรคขึ้นแก่ตัว จึงได้ถามยิบราอิลว่า ไฉนตัวของข้าพเจ้าจึงได้เกิดเป็นโรคดำขึ้น พระผู้เป็นเจ้าจะลงโทษประการใดหรือ ยิบราอิลจึงบอกว่าให้ท่านถือศีลลอดเสีย 3 วัน นับแต่เวลาตะวันขึ้นจนถึงตะวันตก เมื่ออาดัมได้ทำเช่นนั้น โรคดำที่มีอยู่ที่ตัวก็คลายหายหมดไป (นับแต่นั้นมาบรรดานาบีและรอซูลทั้งปวงและชาวอิสลามจึงได้ถือปฏิบัติถือศีลอดประจำเดือนทุกเดือนในวัน 13-14-15 ค่ำ นอกจากเดือนถือบวชประจำปี ถือศีลบวชประจำเดือนตามกล่าวนี้ใช้กันแต่เฉพาะผู้ที่ปฏิบัติเคร่งครัดเท่านั้น) ต่อมาอาดัมก็ได้จัดแจงตกแต่งที่อยู่ทำกินประจำอยู่ในตำบล *ซรันเด็ต*ต่อไป ส่วนซีตีฮาวาได้คลอดบุตรออกมา 2 คน ชายหนึ่ง หญิงหนึ่ง ในเวลานั้นกล่าวกันว่าผู้หญิงคลอดบุตรง่ายดายอย่างที่สุด และคลอดคราวละคู่ เมื่ออาดัมและซีตีฮาวาได้เกิดบุตรถึง 20 คน คือ ชายสิบหญิงสิบแล้ว อาดัมก็กระทำการประการสมรสบุตรทั้ง 20 คนนั้น สลับคู่กัน